

Spela korrorschack!

SSKKs **nationella tävlingar** är öppna för SSKK-medlemmar bosatta inom Norden. (För att kunna bli medlem måste man bo i Sverige eller vara svensk medborgare.) Även ICCFs **internationella tävlingar** står genom SSKKs förmedling öppna för våra medlemmar.

Nedan ges en kort beskrivning av utbudet. Ring gärna SSKK-kansliet (**046-151915**) för ytterligare upplysningar. Fyllig information finns på de "grå sidorna" i regelhäftet (SSKK-bulletinen nr 195).

SSKKs klassturneringar (7 spelare)

Nya grupper startar fortlöpande. Man spelar sex partier parallellt. **Klasserna M 1 2 3** bildar ett system med upp- och nedflyttningar, där seger i klass M ger rätt att starta i SM-gruppen. Nya spelare med erfarenhet av klubb-schack börjar normalt i klass 3. Högt ratingtal i närschack kan dock ge dispens till högre klass. För rena nybörjare finns (förutom klass 3) nybörjarklassen, **klass N**. Veteranklassen, **klass V**, är öppen för spelare som under året fyller minst 65 år. Gruppsegrarna får delta i Veteran-SM.

Särskilda grupper för B-post har slopats. I nystartade nationella turneringar kan man nu använda A- eller B-post efter behag, om ej annat föreskrivits vid turneringens start.

Sverigemästerskap

Två nationsmästerskap, **SM-gruppen** och **Veteran-SM**, startar varje år. På försök arrangeras även **SM för damer**. En speciell turnering för 4-manna klubb-lag, **Lag-SM**, startar vartannat år (närmast i början av 1996). Till varje SM-tävling publiceras särskild inbjudan.

ICCFs klassturneringar (7 eller 15 spelare)

Världsgupper (**WT**) och europagrupper (**EU**) finns i fem olika klasser, **M H 1 2 3** (som ungefär motsvarar SSKK-klasserna M 1 2 3 N). Man får fritt välja klass 1, 2 eller 3 första gången! Gruppstorlek 7/15 finns i alla klasser utom WT-3, som alltid är sju-manna.

Tematurneringar

ICCF-WT arrangerar temagrupper (**TT**) med förutbestämd spelöppning. Man möter 4-6 motståndare dubbelrondigt. Inbjudningar till ständigt nya temata publiceras regelbundet i SSKK-bulletinen.

Cupturneringar

En **cup** spelas normalt i tre etapper: förgrupper, semifinaler, final. Flera varianter (nationell, nordbaltisk, världsomfattande) återkommer regelbundet. I tur står en nordbaltisk cup 1996 (se kommande inbjudan).

Internationella lagmatcher

SSKK spelar regelbundet vänskapsmatcher mot andra länders korrorschackförbund. Två partier brukar spelas på varje bord. Anmälan kan ske när som helst till en **kölista**. Matcherna brukar i förväg presenteras i SSKK-bulletinen.

Anmälan

Man anmäler sig genom att inbetala startavgiften till SSKKs postgiro 52052-8. Undvik att betala via SE-bankens balanskonto! Uppge **tävling** (klass, tema-nr etc), **postalalternativ** (A/B/blankt), **namn**, **adress**, **medlemsnr** (=personnr) och gärna **telefon** (som hanteras konfidentiellt). Kom ihåg att årsmedlemskap i SSKK är obligatoriskt; avgiften är 260 kr under 1995.

Startavgifter 1995 (oförändrade)

Klassturnering: sju-manna 100 kr, femton-manna (EU/WT) 120 kr. Tematurnering 100 kr. Internationell lagmatch (kölista) 50 kr – ange spelklass/rating i när- eller korrorschack!

Väntetid, återbud

En svensk klass 2-grupp startar normalt inom 6 veckor. Väntetider i övrigt: SSKK 0-3 mån, ICCF EU 2-3 mån, ICCF WT 2-5 mån. Glöm inte att meddela ev. adressändring under tiden! Ett **återbud** måste anmälas omgående. (SSKK återbetalar inte startavgiften, men om inlottning resp. förmedling ej hunnit ske, har man starten tillgodo i två år.)

SSKK bulletinen

242

1 - 1995

ÅRG 43

Franko
Lukez

SSKK-bulletinen

Box 127, 221 00 Lund

Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté (SSKK) är Sveriges officiella organisation för korrespondensschack, ansluten till International Correspondence Chess Federation (ICCF).

Medlemskap och prenumeration

Personer bosatta i Sverige och utomlands bosatta svenska medborgare kan antas som medlemmar i SSKK. Medlemsavgiften för 1995 är 260 kr, och för stödmedlem lägst 325 kr. Ständigt medlemskap 3120 kr (t.o.m. 30.6.1995 2880 kr).

Medlemskap är obligatoriskt för deltagande i SSKKs och ICCFs turneringsspel. Tidskriften SSKK-bulletinen (sex nummer per år) ingår i medlemskapet. SSKK-medlemmar har särskilda rabatter vid inköp av böcker mm. som säljs av SSKK.

Schackklubbar, bibliotek, institutioner osv. har möjlighet att *prenumerera* på SSKK-bulletinen. Prenumerationsavgift inom Sverige för 1995 är 260 kr. Stödprenumeranter erlägger lägst 325 kr. Livstidsprenumeration kostar 3120 kr.

Inbetalning av medlems- och prenumerationsavgifter görs till **SSKKs postgirokonto 520 52-8**. Medlemsnummer (=personnummer) bör alltid anges vid betalning.

Redaktör för SSKK-bulletinen:

Ragnar Wikman

Tabellredaktör: Tomas Carnstam

Ansvarig utgivare:

Carl-Eric Erlandsson

ISSN 0347-5867

Wallin & Dalholm boktryckeri,
Lund 1995

Nummer 242 – 1/1995

INNEHÅLL

Titelregn!	3
SM-guld till Nybro	4
Gästkolumnisten (Pavel Lacko)	11
In memoriam	16
SSKK 40	23

Resultatservice

Nordisk Cup I final	23
SM 1994 & VSM 1995 (inbjudan)	24
VSM 1994 & Lag-SM 1994	25
Lag-SM 1994 bordstabeller	26
Klass M	27
Klass 1	27
Klass 2	28
Klass 3	29
Klass V	29
Cup 93 förgrupper	30
Nordisk Cup II förgrupper	30
Cup 91 semifinaler	30
Uppflyttningar	30

Korrkombinationer	31
ICCF-turneringar	32
Internationella lagmatcher	33
Finnkampen laguppställningar	35
En hund på brädet (Håkan Åkvist)	36
Inbjudan till Bernard Partridge Memorial	41
Schackmatematik (pristävling)	42
Jubilaren	44
ICCFs tematurneringar	46
Läsarna analyserar	47
Turneringsinformation	48

Omslagsbilden

Franko Lukez, Nybro – SM-vinnare 1993

© SSKK 1995

Titelregn!

Rekord av flera olika slag kan vi rapportera om denna gång – det slutliga antalet bord i Finnkampen visade sig bli 579, varför detta är den rekordsiffra som kommer att skickas in till Guinness' rekordbok! Ett annat rekord gäller kölistan till förstasidan – efter SM-vinnaren **Franko Lukez**, som är förstasidesstoff denna gång, har vi hela **fem** nyblivna IM som väntar på presentation!!

Utöver Lennart Rydholm, vars IM-titel vi redan tidigare kunnat bekräfta, har nu också två av deltagarna i Sveriges stronga OS-kvällag spelat hem en andra IM-norm, vilket sålunda berättigar till full IM-titel; på första bordet **Gunnar Hjorth**, Sundsvall, och på femte bordet **Ingemar Johansson**, Nybro! Därtill har **Göthe Gustafsson**, Emmaboda, på hart när rekordtid spelat hem *sin* andra IM-norm – och därmed säkrat IM-titeln – i grupp 18 i Abonyi-turneringarna! Sist, men inte minst, har **Jonny Hector**, Malmö, som en liten deletapp i jakten på GM-titeln klarat ett IM-resultat i Bulletinens egen jubileumsturnering! SSKK-bulletinen gratulerar samtliga nyblivna titelvinnare och ber er ta en köbricka till förstasidan :-)

SM 1993 är avslutat, och vi presenterar som sagt vinnaren med ett porträtt och en partiparad. Värdet av djupanalyser framgår av det parti som presenteras av gästkolumnisten och jubilarerna Pavel Lacko, SM-vinnare exakt 10 år tidigare, dvs. 1983. Sedan blir det tyvärr sorgligare tongångar; två av korrshackets internationella märkesmän har gått ur tiden – exvärldsmästaren, sexfaldiga VM-finalisten och SSKK-vännen professor **Vladimir Zagorovskij** från Ryssland har lämnat oss, liksom också en av det nordamerikanska korrshackets administrativa förgrundsfigurer, **John Cleeve** från Kanada. Lägga därtill ytterligare några dödsfall inom SSKK-medlemskåren, och man måste med beklagande konstatera, att detta nummer egentligen borde utkommit med sorgkant.

Som vanligt blir det oerhört mycket som p.g.a. utrymmesbrist får stå över till nästa nummer, bl.a. den utlovade miniatyrspalten... Men var lugna, den *kommer* att komma... :-)

Ragnar Wikman

SSKKs styrelse

Ordförande: Allan Jonasson, Stugvägen 65, 605 98 Norrköping (tel 011/332040)

Kassör: Sven-Åke Kronberg, Fågelsångsgatan 2 B, 252 20 Helsingborg

Ledamöter: Tomas Carnstam, Norra Promenaden 3 D, 222 40 Lund

Carl-Eric Erlandsson, Nyckelkroken 14, 226 47 Lund

Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma

Kansli: SSKK, Box 127, 221 00 Lund, tel 046/151915, fax 046/152915

Bulletinredaktion

Redaktör: Ragnar Wikman, Box 36, FIN-20111 Åbo, Finland, fax 009358-212318010

SM-guld till Nybro!

Ragnar Wikman

Som vi kunde rapportera om redan i höstas har SM 1993 avgjorts. Segrare blev SM-debutanten **Franko Lukez** från Nybro, medan de övriga medaljerna gick till Stockholm; silvret togs av **Stefan Winge** (som därmed tog sin tredje medalj på tre SM-startar, 1989 blev det guld och 1985 silver!), och bronset av **Mats Andersson**, som tog sin andra medalj (guld 1986!) på tre försök. SSKK-bulletinen gratulerar! SM-vinnaren Franko Lukez är – i likhet med segraren i SM 1992, Robert Callergård – en mycket stark närschackspelare. Han är bl.a. FIDE-mästare och har en IM-inteckning från år 1988.

Han har tillsänt Bulletinen följande korta personporträtt (enligt gammal tradition återfinns ett fotografiskt porträtt :-)) på försidasidan i detta nummer av Bulletinen);

"Jag är gift och har tre barn, och jag arbetar som industriarbetare i Nybro. Jag började spela schack vid 10 års ålder. Idag är jag 30 år och spelar numera för Eksjö.

I närschack är min främsta merit en IM-inteckning år 1988.

Korrshack har jag spelat sedan år 1991 – förstabordsspel för Växjö SK i Lag-SM 1992 väckte intresset, och på mina närschackmeriter fick jag en dispensstart i SM 1993, vilken nu gav guld.

Jag tycker att korrshack är ett mycket bra alternativ till närschack och kommer nu att

SM 1993	930222-950310	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	
1. Franko Lukez	Nybro	=	1	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	v	10
2. Stefan Winge	Stockholm	0	=	½	1	1	½	1	1	1	1	½	½	1	1	r	9	
3. Mats Andersson	Stockholm	½	½	=	½	0	1	1	½	0	1	1	1	1	1	-	8	
4. Hector Horta	Upplands Väsby	½	0	½	=	1	½	½	½	½	1	1	1	1	1	-	7½	
5. Matti Svern	Stenkullen	½	0	1	0	=	0	1	1	1	1	0	1	1	1	-	7½	
6. Kim Beijar	Stockholm	½	½	0	½	1	=	½	½	1	½	1	½	½	1	-	7	
7. Erik Nilsson(+)	Åsbro	0	0	½	0	½	=	½	½	1	1	1	1	1	1	-	6	
8. Lennart Rydholm	Göteborg	0	0	½	½	0	½	½	=	1	½	1	0	0	v	r	4½	
9. Tomislav Tosic	Trelleborg	0	0	1	½	0	0	½	0	=	½	1	0	1	-	-	4½	
10. Göran Carlsson	Huskvarna	0	0	0	½	0	½	½	½	½	=	0	1	1	-	-	4	
11. Bengt Lindh	Stockholm	0	½	0	0	1	0	0	0	0	1	=	½	½	v	f	3½	
12. R G Hagelin	Karlskoga	0	½	0	0	0	½	0	1	1	0	½	=	0	-	-	3½	
13. Jän Kälveus	Färjestaden	0	0	0	0	½	0	1	0	0	½	1	=	1	-	f	3	
- Gunnar Dahlin	Partille	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	=	-	-	f	-	
- Roland Åkesson	Saltsjöbaden	f	r	-	-	-	-	-	r	-	-	v	-	v	v	=	-	

v/r/f = vinst/remi/förlust som ej inräknas i tävlingen

försöka jaga en IM-titel. Därför startade jag i en Abonyiturnering (ABO/22) i oktober." Silvermedaljören Stefan Winge presenterades med anledning av SM-segern 1989 i nummer 216 [5/1990] av SSKK-bulletinen, medan bronsmedaljören Mats Andersson presenterades i nummer 201 [5/1987] med anledning av segern i SM 1986.

Tyvärr drabbades turneringen även av ett flertal jobbspöster; två spelare utträdde och en avled – **Erik Nilsson** från Åsbro. Han hann dock avsluta alla sina SM-partier innan dess, och i partisalten presenterar vi ett av hans vinstpartier, kommenterat av honom själv.

Men först ger vi ordet till Franko, som i det följande kommenterar sina partier mot de två övriga medaljörerna, liksom också sitt parti mot Erik Nilsson. Ställ upp brädet, käre läsare, och bered Dig på några högklassiga och intressanta partier!

Två torn mot dam

Denna slutspelskonstellation brukar för det mesta gynna tornsidan – så ock i detta för guldstriden direkt avgörande parti mot Stefan Winge. Frankos torn gör processen kort (efter långa förberedelser :-)) med Stefans bönder.

Parti 2456

Franko Lukez, Nybro

Stefan Winge, Stockholm

SM 1993, 1993-94

Sicilianskt (B30-1/3)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3

För att undvika Svešnikovvarianten som uppstår efter 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5.

3. - e5!? 4.Lc4 d6 5.d3 Le7 6.Sd2!?

En ganska ny idé som analyserats av de engelska stormästarna – meningen är att ta kontroll över d5 så fort som möjligt.

6. - Le6 7.Sf1 a6! 8.a4?!

Bättre var 8.a3 h5 9.Ld5. Nu får svart användning för fältet b4.

8. - Sb4! 9.De2!?

För att locka fram 9. - Sf6 på vilket jag hade planerat 10.Lg5 följt av Lxf6 och Se3.

9. - Lf6 10.Se3 Se7 11.0-0 0-0 12.Lxe6 fxe6 13.Dg4 Dd7

På 13. - Dc8 kan vit spela 14.a5 med idén Sa4 följt av Sb6.

14.Sc5 Sbd5?

Nu tar vit över initiativet. Bättre var 14. - Sexd5 15.exd5 Tae8=.

15.exd5 Sf5 16.dxe6 Sxe3 17.Lxe3 De7 18.b4!

Nu behåller vit sin merbonde. Om 18. - Tae8 så 19.bxc5 dxc5 20.Tab1.

18. - cxb4 19.Dxb4 Dxe6

Bästa sättet att släppa bonden på är att offra den på b7.

20.Dxb7 Tfb8 21.Dc6 Tc8 22.Db6 Tcb8

Efter 22. - Txc2 23.Tfc1 Txc1+ 24.Txc1 står vit klart bättre.

23.Da5 d5 24.Tfe1 Dc6 25.c4! d4

25. - dxc4 26.Tac1.

26.Lc1 Tb3 27.Dd2 Tab8 28.De2

Svart har fått full kontroll över b-linjen för den offrade bonden, men det är tveksamt om kompensationen är tillräcklig.

28. - T8b4 29.Ld2 Tb2?

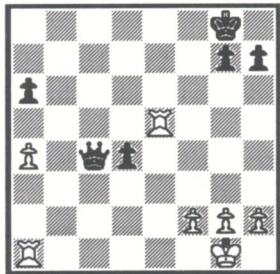
Ett gravt misstag. 29. - Txa4 var ej heller möjligt p.g.a. 29. - Txa4 30.Txa4 Dxa4 31.f4! (31. - exf4? 32.De6+ Kf8 33.Lxf4+-).

Stefan Winge – silver

Däremot skulle 29. - Tb7! erbjuda ett mycket segare försvar.

30.Lxb4 Txe2 31.Txe2 Db7 32.Ld6 Db3 33.Lxe5 Dxd3 34.Tee1 Lxe5 35.Txe5 Dxc4

36.Te4!

Slutspelet är vunnet för vit. Det hotar närmast Td1.

36. - Dd3

36. - Dd5 37.Te2 med dubblering på d-linjen.

37.Tae1 Kf7 38.Tf4+ Kg6 39.g3 h5 40.h4 Dc4

Svart beslutar sig för att släppa d-bonden. Det fanns ändå inget försvar mot 41.Kg2 och Te6-d6.

41.Td1 Dxa4 42.Tdxd4 Db5 43.Tb4 De2 44.Ta4 Kh7 45.Ta1 Kg8 46.Tfa4 Kh7 47.Txa6 Kg8 48.Ta7 Kh7 49.Tb1 Kg6 50.Ta5 Kh6 51.Tbb5 g6 52.Tb1 De4 53. Tba1 uppgivet

Det finns inget försvar mot dubblering på sjätte raden och slag på g6. En viktig och skön seger!

(Kommentarer av Franko Lukez)

Remikombination

Även mot den blivande bronsmedaljören Mats Andersson vann Franko en bonde, men Mats lyckades krångla sig ur greppet genom en sevärd slutkombination som säkrade remin, och därmed även bronsmedaljen med en halvpoäng tillgodo på fjärde-mannen.

Parti 2457

Franko Lukez, Nybro

Mats Andersson, Stockholm

SM 1993, 1993-94

Philidor (C41-10/71)

1.e4 e5 2.Sf3 d6 3.d4 Sf6 4.Sc3 Sbd7 5.Lc4 Le7 6.0-0 0-0 7.a4 c6 8.De2 exd4 9.Sxd4 Se5

Här är 9. - Te8 vanligare.

10.La2 c5

I denna ovanliga variant kunde jag nu bara hitta två partier, i vilka vit fortsatte med 11.Sf5. Vit förlorade båda gångerna. Därför spelade jag det för mig mera logiska 11.Sdb5 med siktet inställt på fältet d5.

11.Sdb5!? a6 12.Sa3 Te8 13.Sc4 Sc6

Sämre är 13. - Sxc4?! 14.Lxc4 Lf8 15.Td1 och vit har full kontroll över d5 och står bättre.

14.Se3

Äntligen är springaren på plats och siktar nu mot d5.

14. - Sb4 15.Lc4 Lf8 16.f3 Le6 17.Td1 Dd7 18.Lxe6 Dxe6 19.Df2 Tad8

Först nu är det dags att befästa d5 och i och med det står vit något bättre.

20.Sc5± Sbx5 21.Sxd5 Sxd5 22.Txd5 f5!

Ett utmärkt bondeoffer av svart som försöker skapa aktivt spel. Jag hotade annars att spela Lf4 följt av Tad1 med klar fördel.

23.Txf5 d5 24.Txd5 Txd5 25.exd5 Dxd5 26.Ld2

26.Le3? De5.

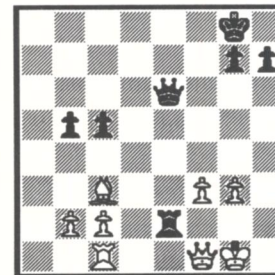
26. - Dc4! 27.Lc3 Te2 28.Df1 b5 29.axb5 axb5 30.Tc1?

Nu trodde jag att jag skulle vinna, t.ex. 30. - b4 31.b3 De6 32.Te1 De3+ 33.Kh1 och vit behåller merbonden, men jag hade helt missat svarts vackra kombination. Därför skulle jag ha spelat 30.Td1 Txc2 31.Dxc4+ bxc4 och vit står fortfarande bättre.

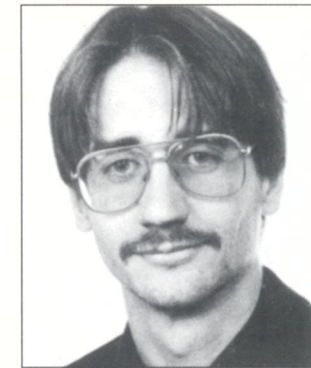
30. - Ld6! 31.g3

På 31.b3 spelar svart 31. - Df4 32.g3 De3+.

31. - Lxg3! 32.hxg3 De6!

Efter detta lugna damdrag finns inget bättre än remi för vit. Hotet är givetvis 33. - De3+ 34.Kh1 Dh6+ 35.Kg1 Dh2±.

Mats Andersson – brons

33.Le1 De3+ 34.remi

Slutet hade blivit 34.Lf2 Txf2 35.Dxf2 Dxc1+ 36.Kg2 Dxb2 37.Dxc5=.

(Kommentarer av Franko Lukez)

Avlägsen fribonde

Detta välbekanta tema återfinns i det följande partiet mot Erik Nilsson, som efter en okonventionell öppning tvingades konstatera att a-bonden är starkare än c-bonden.

Parti 2458

Erik Nilsson, Åsbro

Franko Lukez, Nybro

SM 1993, 1993

Reti (A06-13/69)

1.Sf3 Sf6 2.b3 d5 3.Lb2 e6 4.g3

Ett ovanligt öppningsval av vit, men förmodligen ett sätt att undvika "kända" temavarianter.

4. - Le7 5.Lg2 0-0 6.d3?!

Bättre är 6.d4 eller 6.c4.

6. - c5 7.0-0 Sc6 8.Sbd2 d4!? 9.Sc4

Vit kan även spela 9.e4 men efter 9. - e5 står svart något bättre p.g.a. den felplacerade löparen på b2.

9. - Dc7 10.e3 e5 11.c3 e4!

Vit har spelat alltför passivt och svart börjar nu få klar fördel.

12.dxe4 dxc3 13.Lxc3 Sxe4 14.Lb2 Lf5 15.De2 Lf6 16.Lxf6 Sxf6 17.Tfd1 Tad8 18.Txd8?

Att byta alla tornen gör bara svarts fördel ännu större, eftersom det därefter blir lättare att få fart på bondemajoriteten på damflygeln.

18. - Txd8 19.Td1 b5 20.Txd8+ Dxd8 21. Sce5 Sxe5 22.Sxe5 a6 23.a4?

För optimistiskt, bättre var 23.g4.

23. - Dd6 24.f4 c4! 25.bxc4 bxa4 26.g4 26.e4? Dd4+.

26. - Lb1

Svart har nu avgörande fördel.

27.Db2 Dd1+ 28.Lf1

Eller 28.Kf2 Dc2+ 29.Dxc2 Lxc2 30.c5 a3 31.c6 a2 32.c7 Sxg4+! följt av Lf5-+.

28. - h6 29.h3 De1 30.Db8+ Kh7 31.Sxf7 Sg8 32.uppgivet

(Kommentarer av Franko Lukez)

In memoriam Erik Nilsson

Den 24 november 1994 nåddes vi av sorgedebudskapet att Erik Nilsson, Åsbro, SM-deltagare 1993 och mångårig SSKK-medlem, plötsligt avlidit i en ålder av 64 år. Erik var under många år en aktiv spelare både nationellt och i flera lagmatcher. Han fick en dispensstart i gruppen M:170, vilken han förvaltade med den äran, och därefter lyckades han vinna gruppen M:175. Höjdpunkten på hans karriär blev därmed SM 1993, där han efter friskt spel kom upp till exakt 50% – resultatet 6/12 räckte till en fin

sjundeplats i det hårda sällskapet. Följande vilda parti mot stockholmaren Bengt Lindh har vinnaren själv kommenterat;

Parti 2459

Bengt Lindh, Stockholm

Erik Nilsson, Åsbro

SM 1993, 1993

Caro-Kann (B18-12/64)

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 dxe4 4.Sxe4 Lf5 5.Sg3 Lg6 6.h4 h6 7.Sh3?!

Hittills har det varit normalteori, men detta drag har något av "nyhetens behag."

7. - Sf6 8.Lc4 Lh7 9.Sf4 Sbd7 10.0-0 Sb6 11.Lb3 Sbd5?!

Ett eget påfund som "nollställer teorin".

12.Sd3 e6 13.c4 Sb6 14.Le3 Ld6 15.f4 0-0 16.Se5 Se4

Båda anser att angrepp är bästa försvar.

17.Sxe4 Lxe4 18.c5 Lxe5

"Gaffeln" tvingar fram olikfärgade löpare.

19.fxe5 Sd5 20.Lxd5 Dxd5 21.Dd2 h5 22.Lg5?! Lf5?

Här hade det nog varit bättre att först spela 22. - Dd7.

23.Le7 Tfe8 24.Ld6 Tad8 25.b4 Td7 26. a4 f6

Draget har nu inte mera samma effekt med vits löpare på d6.

27.Tae1 Kh7 28.Kh2 Tf7 29.De2 Lg4 30. De4+! Dxe4 31.Txe4 a6 32.Tef4!

Vits strategi nästan "kväver" svarts löpare.

32. - f5 33.T4f2 g5!

Enda chansen till motspel.

34.hxg5 Kg6 35.b5 axb5 36.axb5 Kxg5 37.Ta1 h4 38.Ta7 Lh5 39.b6! Tc8

Vit hotar avgöra med Lc7 och Txb7 vilket vinner kvaliteten.

40.Tc2??

Ett förbiseende av vit som får "vågskålen att vända".

40. - f4 41.Lc7 h3!

Nu finns kombinationsmöjligheter!

42.gxh3 f3 43.Txb7 Lg6!!

Vilka fina angreppschanser svart får efter detta drag!

44.Ta2 Kf4 45.Tb8 Txb8 46.Lxb8 Lf5!

Säkrar minst remi men vit försöker fortfarande vinna!

47.d5 Th7 48.Ta4+ Ke3 49.Ta3+ Ld3! 50. Lc7 f2 51.Ta1 Le4! 52.uppgivet

Mot hotet 52. - Tg7 finns ingen parad. Finnessen 52.Ta3+ Kf4 53.Ta1 Tg7 54.h4 Tg2+ 55.Kh3 Tg3+ 56.Kh2 Kg4! får avsluta detta minst sagt sevärda och rafflande parti.

(Kommentarer av Erik Nilsson)

SM 1992

Silvermedaljören i SM 1992, **Lars Enterfeldt** från Gävle, har kommenterat två intressanta sicilianare med varsin TN – den ena gynnsam för vit, den andra för svart! De här två partierna platsar mer än väl i denna SM-översikt – håll tillgodo, kära läsare!

Parti 2460

Lars Enterfeldt, Gävle

Lars Wikström, Stockholm

SM 1992, 1992-93

Sicilianskt (B33-9/53)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5

Lars Enterfeldt – silver 1992

Världsmästaren (1894–1921) Emanuel Lasker hade denna variant i Sicilianskt på sin repertoar. Trots detta kallas varianten i dag för "Svešnikov".

6.Sdb5 d6 7.Sd5

På detta sätt undviker vit de genomanalyserade varianterna som börjar med 7.Lg5.

7. - Sxd5 8.exd5 Se7

En annan möjlighet är 8. - Sb8.

9.c4!?

För att undvika svarts springarvandring via f5 till d4 spelar vit här oftast 9.c3. Frågan är om detta är nödvändigt?

9. - Sf5 10.Ld3 Le7 11.0-0 a6 12.Sc3 0-0 13.a4 Lg5 14.a5 Lxc1 15.Dxc1 Sd4 16. De3 g5

Vit hotade 17.f4.

17.Se2! N

I ett parti Westerinen–Kipričnikov (Jurmula 1978) spelade vit 17.b4. "Mitt drag" anser jag dock vara bättre, eftersom svart efter 17.b4 f5 18.f3 Ld7 19.Se2 f4 20.Df2 Sf5 behåller springaren.

17. - Sxe2+ 18.Dxe2 f5 19.Dd2 Df6 20.Ta3 f4 21.f3 Ld7 22.Tb3

Vit har lyckats bra med spelöppningen och nu gäller det att komma först!

22. - Tab8 23.Tb6 g4 24.c5 gxf3 25.Txd6 De7 26.Txf3 Lg4 27.Tf2 f3?!

Möjliggör ett elegant slut, men efter andra drag avgör vits starka centrumbönder så småningom. (RW)

28.Lxh7+! uppgivet

Varken kungen eller damen kan slå löparen och på Kh8/Kf7 följer Dh6.

(Kommentarer av Lars Enterfeldt)

Parti 2461

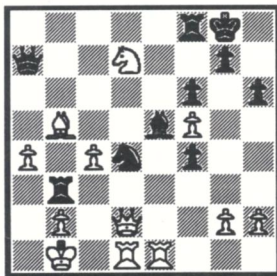
Hans Pahlén, Skene

Lars Enterfeldt, Gävle

SM 1992, 1992

Sicilianskt (B64-6/30)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Lg5 e6 7.Dd2 Le7 8.0-0 0-0 9.f4 h6 10.Lh4 e5 11.Sf5 Lxf5 12.exf5 exf4 13.Kb1 d5 14.Lxf6 Lxf6 15.Sxd5 Le5 16.Lc4 b5 17.Lxb5 Tb8 18.c4 Sd4 19.The1 f6 20.a4 a6 21.Lxa6 Tb3 22.Lb5 Da8 23.Sb6 Da7 24.Sd7(?)

Ett drag som överraskade mig mycket, då jag inte kände till partiet Gojković-Atanas-

siadis, Belgrad 1988. Och tur var det, då det nämnda partiet blev remi efter 24. - Sxb5(?) 25.cxb5 Txb2+ 26.Dxb2 Lxb2 27.Sxf8 Dxa4 28.Sg6 Da1+ 29.Kc2 Da4+ 30.Kxb2 Dxb5+ 31.Kc3 Dc5+.

24. - Ta8!

Ett drag som kanske vederlägger vits 24. Sd7. Hur som helst, ibland lönar det sig att inte veta!

25.Sxe5 Sxb5 26.Dd5+ Kh7 27.cxb5 Dxa4 28.Sc4

Vit har pjäs över men hans kung är i ordentligt blåsväder.

28. - Da2+ 29.Kc2 Tc8 30.Tb1 Tb4 31.uppgivet

Det blir matt efter t.ex. 31.Te4 Tcxc4+ 32.Kd2 Txb2+ osv. eller damförlust efter 32.Txc4 Txc4+ 33.Kd2 Tc2+.

(Kommentarer av Lars Enterfeldt)

Bortgångna veteraner

Två av SSKKs verkliga veteraner har gått ur tiden. Per-Erik Andersson, född den 4 augusti 1911, var med redan vid starten av SKSs korrtureringar den 9 november 1938. Efter ett långt uppehåll återkom han år 1993 med nytt efternamn. Per-Erik Brawin, Tyresö, blev 83 år gammal.

Erik Åqvist, Jönköping, född den 12 maj 1920, blev 74 år. Under 22 år var han president i Göta Hovrätt. Även han blev SKS-medlem redan år 1938, men började spela först år 1941. Han återkom genom Finnkampen 1993 och skulle vid sin död just starta i veteranklassen.

SSKK hedrar minnet av två korrschack-veteraner.

Gästkolumnisten

Pavel Lacko

Värdet av djupanalyser – framför allt av sina egna partier – kan inte nog betonas; speciellt för en korrschackspelare torde det finnas få andra sätt som lika effektivt fördjupar ens schackliga förståelse. Men även genom att spela igenom en annans djupanalyserade parti kan man lära sig något nytt om schack. I varje fall fick redaktören en hel del aha-upplevelser av följande parti!

För lektionen står detta nummers gästkolumnist, Pavel Lacko från Linköping. (Se även intervjun på s 44!) Han penetrerar grundligt ett av sina vinstpartier i SM 1983 – en turnering som var guld värd för Pavel! Så ställ upp brädet, käre läsare, och ställ in Dig på en både lärorik och intressant halvtimme! (minst en halvtimme, alltså :-))

Parti 2462

Pavel Lacko, Linköping

Ingemar Zerpe, Norrköping

SM 1983, 1982-84

Caro-Kann (B16-18/76)

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3

Det är ingen slump att vissa varianter blir huvudvarianter. De representerar helt enkelt bästa spel för båda parter. En fördel med korrschack är att man kan kasta sig in i kampen mellan idéer som det ofta blir i huvudvarianterna utan att behöva lära sig bemöta alla elaka avvikelser.

Jag har aldrig tvivlat på att 3.Sc3 är det bästa sättet att bemöta Caro-Kann men i brist på teorikunskaper har jag i spel över brädet ofta försökt hitta på något annat. En variant som kanske är värd mer uppmärksamhet än

den får i teoriböckerna är följande: 1.e4 c6 2.Sf3 d5 3.e5!? Lg4 4.h3 Lxf3 5.Dxf3 e6 6.d4 c5 7.dxc5 Lxc5 8.Dg3.

Fråga mig inte om svart har något bättre för den här ställningen uppkom faktiskt i alla mina partier med varianten. Svartspelarna har försökt 8. - g6, 8. - Lf8 och 8. - Kf8 men vit har utvecklat sig enligt schemat Ld3, 0-0, Te1, c3, Sd2-f3 och behållit en liten fördel. Idén är att övergardera fältet e5 enligt Nimzowitsch och jag inspirerades till det här mycket riktigt när jag läste Mein System.

3. - dxe4 4.Sxe4 Sf6 5.Sxf6+ gxf6

Svarts kanske aktivaste spelsätt i Caro-Kann. Till priset av en något försämrade bondeställning får svart hygglig centrumkontroll och kan utveckla sig bekvämt trots en viss brist på utrymme. I de obalanserade ställningar som varianten leder till är det inte alls lätt för vit att behålla en öppningsfördel. Svart kommer ofta till häftigt kungsangrepp längs g-linjen och även i slutspel

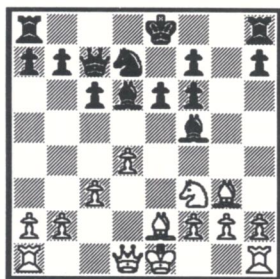
kan torndubbling och h7-h5-h4 vara ytterst besvärande för vit.

Varianten har använts av kreativa spelare som Bronstein och Larsen och den dyker till och från upp i stormästarturneringar med hyggliga resultat. Men trots allt är vits ställning något stabilare och jag bestämde mig för en lugn positionell uppställning.

6.c3 Lf5 7.Sf3 e6 8.Lf4

Inget dåligt drag men mer logiskt och sannolikt starkare är 8.g3. Vitfältslöparen bör stå på långa diagonalen där den siktar mot svarts eventuella långa rockad och understöder centrumgenombrottet c4 och d5. I Forsberg-Becker (samma turnering) följde 8.g3 Dd5 9.De2 Sd7 10.Lg2 Le4 11.0-0 f5? 12.Lf4 Lg7 13.c4! Da5 14.Tfd1 (1-0, 24).

8. - Ld6 9.Lg3 Dc7 10.Le2 Sd7

11.Da4

Ett eget drag och möjligen teoriförstärkning. Jag analyserade länge ställningen efter 11.0-0 0-0-0 men var inte riktigt nöjd med den. Vit måste spela aktivt, annars får svart igång ett farligt kungsangrepp. Men efter t.ex. 12.b4 Lg4 13.c4 Lxg3 14.hxg3 h5 har svart tillräckligt motspel, då b5 kan besvaras med c5 och c5 eventuellt med e5. Ett problem för vit är att hans dam står dåligt på d-linjen samtidigt som det är svårt att hitta en bra ruta att flytta den till. Om vit underlåter att spela c4 kan manövern Sd7-

b6-d5-f4 bli mycket besvärande. Resultatet av dessa funderingar blev alltså 11.Da4, som tills vidare förhindrar svarts långa rockad.

11. - Sb6 12.Da5 Dd7

En kritisk variant är 12. - Sd5 13.Dxc7 Lxc7 14.Lxc7 Sxc7 15.c4. Detta slutspel bedömde jag som något fördelaktigt för vit. Det tar tid för svart att hitta en bra ruta för sin springare och vit hotar att centralisera tornen och spränga centrumbönderna med d5, vilket skulle blottlägga svarts svagheter. Icke desto mindre var det ett alternativ till partifortsättningen.

13.c4

Tar fältet d5 och förbereder aktivitet på damflygeln. Däremot hotar ännu ingen gaffel på c5 och svart hade kunnat ställa en intressant fråga till vit med 13. - Lg4 eller 13. - Le4.

Vit kan då antingen gardera sina centrumbönder med 14.Dc3 och tillåta svarts långa rockad eller gå in i 14.c5 Lxg3 15.hxg3 (15.cxb6 Lb8 är OK för svart) Sd5 16.0-0 0-0, där vits eventuella fördel känns i minsta laget. D-bonden är mycket svag.

För fullständighetens skull kan nämnas att 14.Lxd6 Dxd6 15.c5 Dd5 inte heller ger svart någon huvudvärk.

13. - Sc8?!

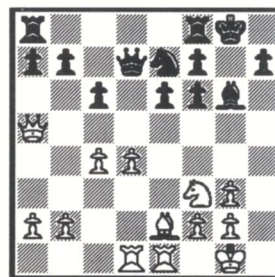
Efter ett så passivt drag tyckte jag att vit borde kunna räkna med en viss fördel. Svarts ställning är motståndskraftig och tål långsamma omgrupperingar men på sikt har den en stor brist: avsaknaden av en aktiv plan.

14.0-0 Se7 15.Tfe1

Jag brukar känna motvilja mot att acceptera bondeoffer som förstör mitt eget spel och lämnar över initiativet till motståndaren,

även om resultatet objektivt sett borde vara bra för mig. Men i korrschack får man visa lite respekt för spelets logik och titta även på drag som 15.Lh4. Efter 15. - Tg8 16.Lxf6 Lh3 kommer partiet in på ett helt annat spår. Svart kan t ex pröva 17.Se1 e5! med hotet Lxg2 och Dh3. Det ser oklart ut och vit har ingen anledning att tillåta sådan "randomisering" av partiet.

15. - Lxg3 16.hxg3 Lg6 17.Tad1 0-0

En liten seger för vit. Svarts kung står inte säkert på kungsflygeln och kommer till slut att stupa där. Men det gick inte att vänta längre. Vit hotade 18.d5! Ungefär likvärdigt alternativ till rockaden var 17. - Kf8 följt av Kg7.

Svart kan nu inte företa sig särskilt mycket utom att organisera tryck mot d4-bonden. Vit måste välja spelplan. Spel på damflygeln med b2-b4-b5 ligger nära till hands men först kan man passa på att ställa pjäserna optimalt. Löparen ska till långa diagonalen, springaren kan lika gärna bytas bort. Kungen får flytta på sig så att tornen vid behov kan gå till h-linjen.

18.g4

Det är ofta en god idé att börja gå med den främre delen av en dubbelbonde. Man kanske kan få den avbytt... Och omvänt, vid spel mot dubbelbonden bör man blockera den.

18. - h6

Om svart tillåter g5 blir de svaga svarta fältet snart hans undergång. Men nu är bonden på h6 ett angreppsobjekt.

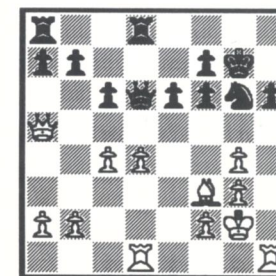
19.Sh4 Dd6 20.Lf3 Tfd8

Av någon anledning står det i mina anteckningar "20. - Tfe8 var utan tvivel exaktare". Jag har inte lyckats rekonstruera varför.

21.g3 Td7 22.Sxg6

Det är lika bra att slå i ett läge då svart inte kan frestas att slå tillbaka med f-bonden. Den frestelsen är nu minimal med tanke på 22. - fxg6 23.c5 och Txe6.

22. - Sxg6 23.Kg2 Kg7 24.Th1 Tdd8

I den här ställningen räknade jag länge på 25.d5. Instinktivt tycker man att svart inte borde klara av att både försvara h6 och gardera sig i centrum när Lf3 och Td1 får liv. Men det faktum att svarts häst släpps upp till e5 räcker för att utjämna chanserna, t.ex. 25.d5 cxd5 26.cxd5 De7 (26. - Db6 kan vara ännu enklare) 27.Dd2 Th8 28.d6 Dd7 29.Th5 Se5 och på grund av hotet Sxf3 och Dc6+ kommer vit ingenstans.

25.Th5 Th8 26.b4

Det verkar otroligt att vit inte kan komma in på h6. Men inte ens om han fick göra två drag i följd skulle det gå: 26.Dd2/Tdh1 Tad8 27.Txh6 Dxd4 28.Txh8!? Sh4+! osv. Men hotet finns där latent och begränsar

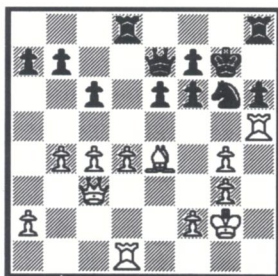
svarts rörelsefrihet. Dags alltså att lämna svart i ovisshet på kungsflygeln och övergå till att bygga upp sig på damflygeln.

En liten skojig detalj i den här ställningen är vits fantastiska kontroll av femte raden. Svart är verkligen dömd till ett treaders-system.

21. - Dd8 27.Da3

Med tanke på svarts känsliga kungsställning ville jag ha damerna kvar på brädet.

27. - De7 28.Dc3 Tad8 29.Le4

29. - e5?!

Svarts första egentliga aktiva drag i partiet och ironiskt nog kan det vara förlustdraget. Visst står vit bättre. Han kan spela på att genomföra b5 och öppna en linje på damflygeln eller ta det lugnt med a3, Le4-c2-b3 och i rätt läge d5, allt medan hotet mot h6 binder svarts styrkor. Men om svart fortsätter att försvara sig tålmodigt och listigt, är det en lång väg kvar till seger. Nu antar vits fördel direkt ganska konkreta former.

30.d5! cxd5 31.Txd5

Att automatiskt slå tillbaka 31.cxd5 är klart sämre. Fribonden skulle kunna blockeras på lämplig svart ruta (d6) och i en sådan statisk ställning vore springaren väl så stark som löparen. Nu växer Le4 till en jättepjäs som både sneglar mot svarts kung och understöder den rörliga bondemajoriteten på

damflygeln. Men varför inte 31.Lxd5...? Jo, partiet har plötsligt ändrat karaktär och vit har ingenting emot pjäsbyten. Med den aktuella bondeställningen vinner vit lätt bondeslutspelet liksom slutspelet med L mot S. Ett annat argument mot 31.Lxd5 är att vit nu aldrig kommer in på h6. Ett eventuellt Txd5 (med damen på d2) skulle nämligen besvaras med Sf4+!

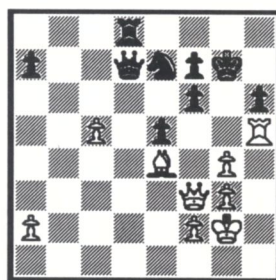
31. - Txd5 32.Lxd5 Dd7 33.Df3

Zerpe är fenomenal på att hela tiden lägga små fällor i stil med 33.Lf3?! e4! 34.Lxe4? Sf4+!

33. - b6 34.c5 bxc5 35.bxc5 Td8 36.Le4

Svarts nästa drag visar sig tillåta en avgörande kombination men goda råd kan inte längre köpas för pengar. Om svart inte försöker få springaren i spel kommer fribonden helt säkert att avgöra. Alternativet 36. - Sf8 37.Th1 Se6 38.Txd5! är inget roligt heller.

36. - Se7?!

Vits fördel är uppenbar. En härlig löpare och fribonde på damflygeln. Men efter det naturliga Th1 (för att få tornet i spel) är saken ändå inte så klar, t.ex. 37.Th1 Dd2 38.c6 Sd5. Slutspel med enbart tunga pjäser är svår vunna för vit och kommer springaren till d4 så har svart en hel del motspel.

Kan man inte hitta en bättre användning för tornet?

Sedan en tid tillbaka hade varianter med Txd5 börjat dyka upp på analysbrädet. Så till exempel om svarts dam stod på d4 skulle vit ha 37.Txd5! Kxd5 38.Df6+ Sg6 39.g5+ Kh7 40.Dxf7+ och vinner. En dam på d2 kan först skämmas av med 37.g5! och om fxg5 så 38.Txd5 Kxd5 39.Df6+ Sg6 40.Dxf7 Td6 41.cxd6 Dxd6 42.Dxg6+ Dxg6 43.Lxg6 Kxg6 44.Kf3 Kf6 45.g4 osv.

Ett tag funderade jag faktiskt på "icke-draget" 37.a3 för att locka svart in i någon av dessa varianter men så kom jag då äntligen på idén att gräva där jag stod.

37.g5!!

Ett av de mest överraskande drag jag någonsin gjort.

37. - fxg5

Enda draget.

38.Txd5!

Kombinationens kritiska ställning uppstår efter 38. - Kxd5 39.Dxf7. Svart blir matt eller dam under i alla varianter, t.ex. 39. - Sf5 40.Df6+ Kh5 41.Lxf5 Dd5+ 42.Kh2 och svart kan inte gardera alla matthot.

38. - Sg6 39.Dh5 De6 40.Th7+

40.Dxg5 är inte lika kristallklart efter 40. - Td4 41.Lxg6 fxg6 42.Th5 Dd5+ 43.Kh2 Dxc5. Svarts kung slinker och damslutspel med bonde över kan vara menligt för nattsömmen.

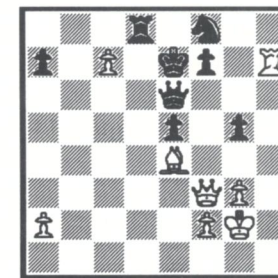
40. - Kf6

På 40. - Kf8 avgör 41.Lxg6, t.ex. 41. - Dc6+ 42.Kh2 Dxg6 43.Dxg6 fxg6 44.Th8+ Ke7 45.Txd8+ Kxd8 46.Kh3+-.

41.Df3+ Ke7 42.c6

Hotar det ohyggliga 43.c7, varefter det svarta tornet är överbelastat. Lämna tornet d-linjen så följer 44. Ld5, lämnar det sista raden, följer c8D och Dxf7+. Svarts relativt bästa chans är 42. - g4. Då måste vit bestämma sig om 43.De3 eller 43.Df5 vinner säkrast.

42. - Sf8 43.c7 uppgivet

Damoffret 43. - Tc8 44.Ld5 Sxh7 45.Lxe6 fxe6 46.Db7 Kd7 47.Db5+ Ke7 48.Dxe5 är hopplöst för svart.

(Kommentarer av Pavel Lacko)

Kassör sökes!

SSKKs mångårige kassör Sven-Åke Kronberg har begärt befrielse från detta uppdrag. SSKK söker därför en ny kassör för omgående tillträde.

Om Du är intresserad, kontakta genast ordf. Allan Jonasson, tel 011/332040, eller kansliet, tel 046/151915!

Vladimir Zagorovskij

Den 6 november 1994 avled en av världens genom tiderna främsta korrspelare, professor Vladimir Zagorovskij, Voronezj, i en ålder av 69 år. P.g.a. det ryska postverkets fortfarande minst sagt osäkra service tog det några månader innan denna information nådde fram till västliga schackjournalister.

Exvärldsmästaren Vladimir Zagorovskij har ett svårslaget rekord i antalet VM-finalstarter – hela sex gånger (varav fem gånger i följd!) har han stått på startstrecket, och ingen gång slutat sämre än femma! Bäst lyckades han första gången – i finaldebuten i VM-final 4 (1962-65) tog han obesegrad hem VM-titeln med det strålande resultatet 9½ poäng på 12 partier. Han försökte försvara titeln i VM-final 5 (f.ö. den första som vågade det försöket) men slutade på en fjärde plats – en i och för sig otrolig prestation; mot den regerande världsmästaren lägger ju alla på ett kol extra! – efter bl.a. ett oförglömligt parti mot den blivande slutsegraren amerikanen Hans Berliner (se partiparaden). VM-finalerna 6, 7 och 8 gav dock igen medaljutdelning i form av silver (efter Horst Rittner, [då] DDR), brons (efter Jakov Estrin, Sovjet, och Jozef Boey, Belgien) och silver (på samma poäng som Jørn Sloth, Danmark). I VM-final 11 avslutade han med en femteplats. Beträffande OS-finalerna har Vladimir faktiskt en tidsmässigt ännu längre meritlista – hans OS-deltagande sträcker sig över en period på 36 år! Hans första start skedde i OS-final III, vilken körde igång år

Vladimir Zagorovskij

1958, och strax före sin död avslutade han sitt sista parti i OS-final X. Detta parti – en remi i fördelaktig ställning mot italienaren Marco Venturino – säkrade Sovjet landets sista guldmedalj i unionens långa och ärorika idrottshistoria. Vladimir var även lagkapten för det sovjetiska OS-laget, och också denna syssla skötte han ytterst samvetsgrant och korrekt trots de enorma postala svårigheterna under de senaste åren – "en gentleman ut i fingerspetsarna" enligt TL Roald Berthelsen.

Vladimir Pavlovitj Zagorovskij föddes i Voronezj den 29 juni 1925 i en akademikerfamilj; fadern var professor i psykologi och modern undervisade i franska. Schack lärde han sig av sin sju år äldre bror Michail – som även han blev en stark spelare, IM i korrshack år 1974. Vladimir inledde sin schackkarriär som en framstående när-schackspelare – segern i Moskvamästerskapet år 1952 före bl.a. Kotov och Flohr får här räknas som hans största framgång.

1954 återvände han till Voronezj för doktorandstudier i sitt huvudämne historia. Han valde att specialisera sig på rysk 1600-talshistoria, och år 1969 utkom hans doktorsavhandling. Två år senare utnämndes han till professor i historia vid universitetet i Voronezj, en tjänst som han skötte fram till sin pensionering för några år sedan.

För att hålla kontakten med schacket också under "exilen" i Voronezj började Vladimir spela korrshack. En tredjeplats i det sovjetiska korrshackmästerskapet 1955-57 gav en plats i det sovjetiska lag som ställde upp i OS-final III, vilken startade år 1958. Samtidigt nominerades han för en av de sovjetiska "kvotplatserna" i semifinalen till korr-VM 4 – därmed hade han tagit de första stegen på sin mer än 35 år långa internationella korrshackbana.

Som världsmästare fick Vladimir även säte i ICCFs presidium, och den vägen kom han också in på den administrativa sidan. Under många år var han ordförande i det sovjetiska schackförbundets korrshackkommitté, och representerade – trots stora språksvårigheter; franska var det enda västeuropeiska språk som han behärskade flytande – sitt land vid flera ICCF-kongresser. Han satt fyra mandatperioder som ICCF-vicepresident (1976-1991) och hör med sina 19 år (3 som världsmästare och 16 som vicepresident) därmed till dem som haft flest "tjänsteår" i ICCF-presidiet.

Bulletinredaktörens första möte med Vladimir inföll år 1979 vid ICCF-kongressen i Järvenpää, och därefter har vi sammanstrålat vid ett flertal ICCF-kongresser. Tyvärr omöjliggjorde avsaknaden av ett gemensamt språk några djupsinnigare diskussioner, men Vladimir var alltid mycket vänlig och korrekt.

Vladimir har även publicerat boken Romantic Chess Openings (Batsford 1982), vilken tar upp några av de mindre vanliga öppningarna efter 1.e4 e5. Exvärldsmästaren har haft speciellt goda kontakter till SSKK – under Calles tid som chefredaktör var Vladimiren regelbunden gästkolumnist i Bulletinen, och han var givetvis självskrivaren som deltagare i A E Axelson Memorial. Likaså deltog han i den nu pågående turneringen SSKK-bulletinen 40 år, som dessvärre för hans del kommer att förbli ofullbordad. Men ett projekt i SSKK-regi kvarstår dock, före sin död hann han till SSKK inlämna ett manuskript till en bok innehållande samtliga hans drygt 300 korrpartier. Förhoppningsvis kan denna bok utkomma ännu under 1995, som en sista hyllning till denna korrshackets storman.

Ragnar Wikman

Med två par ögon

VM-final 5 var den första där titelförsvaren – alltså Vladimir Zagorovskij, guldmedaljör i VM-final 4 – stod på startstrecket. Två av de tidigare världsmästarna – Cecil Purdy och Albéric O'Kelly – avstod från försöket, medan den tredje – Vjatjeslav Ragozin – avled innan den nya finalen hunnit starta. Mötet mellan Vladimir Zagorovskij och den slutliga segraren i VM-final 5, amerikanen Hans Berliner, blev alltså det första egentliga "världsmästarmötet" i VM-finalernas historia, och det fick också vederbörlig uppmärksamhet. I nummer 9/1968 av Fernschach publicerades partiet under rubriken "Der Kampf der Weltmeister" med oberoende kommentarer av vardera spelaren. Partiet slutade efter många spännande turer remi, och det gjorde ett outplånligt intryck på den blivande Bulle-

tinredaktör, som några månader tidigare korrskackdebuterat i ICCF-Cup I. Partivalelet för denna artikel var därmed givet på förhand – det enda som gällde var följande djupdykning ner i arkivet (kommentarerna är av utrymmesskäl något förkortade);

Parti 2463

Hans Berliner, U.S.A.

Vladimir Zagorovskij, Sovjet

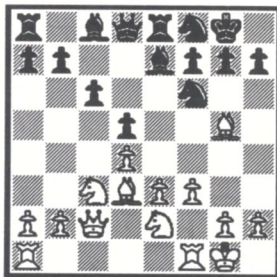
VM-final 5, 1965-67

Damgambit (D36-8/37)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.cxd5 exd5
5.Lg5 Le7 6.e3 0-0 7.Ld3 Sbd7 8.Sge2
Te8 9.0-0 c6 10.Dc2

Denna variant ställer inte direkt svart inför nya svåra problem, men hans ställning är besvärlig nog som det är. På sikt eftersträvar vit att upprätthålla en liten positionell fördel, och svart har det inte lätt att hitta motspel. T.ex. vederläggs 10. - Se4 av 11. Lxe4 dxe4 12.Lf4 f5 13.Sd5! (WZ)

10. - Sf8 11.f3

11. - Sg6

Förmodligen det bästa någon spelat mot mig i denna ställning. I stället för att försöka hindra vits framstöt i centrum (vilken ger vit utrymmesförspång) uppfordrar svart vit till denna framstöt i avsikt att göra detta centrum till mål för sin motattack, i sann hypermodernistisk Steinitz-anda. Vit mås-

te anta utmaningen, annars blir den efterblivna e-bonden svag. (HB)

Efter textdraget blir vits positionella fördel klarare. Efter att vit med 11.f3 försvagat fältet e3 förtjänade den omedelbara motstöten 11. - c5 uppmärksamhet, t.ex. 11. - c5 12.dxc5 Lxc5 13.Sd4 Le6 14.Tae1 Tc8, alternativt bondeoffret 13. - h6 14.Lxf6 Dxf6 15.Sxd5 Dd6. Hade jag anat, att jag här spelade mot den slutliga segraren, hade jag säkert undersökt dessa varianter grundligare – nu valde jag utan alltför djupa analyser det enkla 11. - Sg6. (WZ)

12.e4 dxe4 13.fxe4 Le6 14.Lxf6

I detta skede av partiet var det omöjligt att förutse, att detta drag är ett fel. Vit kan visserligen inte spela 14.e5 p.g.a. det starka svaret 14. - Sg4!, men han borde dock inte så lättvindigt ha avstått från sin löpare. Korrekt var 14.Tf3! c5 15.d5 Lg4 16.Tg3 Lxe2 (16. - Se5 17.Sf4 Sh5 18.Lxe7 Dxe7 19. Tgx4 Sgx4 20.Sxh5 Dh4 21.h3) 17.Dxe2 Se5 18.Tf1±. Efter textdraget får vit visserligen utrymmesförspång, men kan inte utnyttja detta, då svarts ställning saknar svagheter. (HB)

Ett utmärkt drag, speciellt i förbindelse med 15.e5. (WZ)

14. - Lxf6 15.e5 Le7 16.Tad1

Med hotet Kh1 följt av Sf4. Svarts två följande drag är riktade mot detta hot – damen beger sig till h-linjen för att därifrån skydda bonden på h7. (WZ)

16. - Lf8 17.Kh1 Dh4 18.g3

Vit kan även försöka stärka sitt initiativ på andra sätt, t.ex. genom 18.Lf5. På det hade jag planerat 18. - Tad8 19.Lxe6 fxe6 20.Se4 Td7 21.S2c3 Dd8. (WZ)

18. - Dh6 19.Sf4 Sxf4 20.gxf4 Lg4!

Utsökt! Detta är det enda drag, med vilket svart kan upprätthålla jämvikten. På ett omedelbart 20. - Lh3 är 21.Tg1 mycket starkt. Kampen har nått sin kulmen; allt hänger på, om svart kan vinna ett tempo för att inskjuta draget Tad8 utan att ge vit chansen till framstöten f5. (HB)

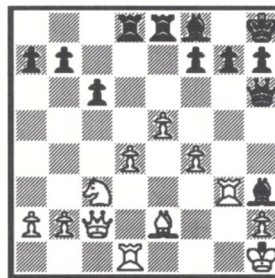
I denna ställning ligger svarts bästa försvarschanser i taktiska förvecklingar. (WZ)

21.Le2 Lh3 22.Tf3 Tad8 23.Tg3

Vit måste upprätthålla trycket, ty om svart lyckas fullborda sin utveckling blir de vita bönderna lätt svaga. (HB)

Ett starkt drag som säkrar vit ett litet positionellt övertag. 23.f5 faller på 23. - c5, och på 23.Se4 hade jag planerat 23. - Lf5. (WZ)

23. - Kh8

24.f5!?

Vit stod vid skiljevägen. Svart stod i beråd att angripa vits centrum med f6 följt av c5, varefter hans löparpar blir otäckt starkt. Utöver partidraget – ett högeligen riskabelt vinstförsök – hade vit möjligheten 24.Lc4! Le6 (24. - f6 25.exf6) 25.Lxe6 fxe6 26.Se4 Le7 27.Dg2! g6! 28.Th3 Dg7 med tämligen lika ställning. (HB)

24. - g6 25.f6 Le6

Svart missar chansen. Korrekt var – vilket jag tyvärr märkte först sedan jag redan spelat 24.f5!? – 25. - Lf5! 26.Ld3 Le6! Sam-

ma löparmanöver som i svarts 20:e drag! Efter detta kan vit inte byta av löparen på g4, och svart får en mycket stark ställning. Efter textdraget är spelet åter jämnt. (HB)

26.Lg4 Lxg4 27.Txg4 Dh5

Ännu ett fel, vilket förmodligen beror på ett förbiseende. Korrekt var här 27. - c5 28. De2! (28.Se4 Dh5 29.De2 h6!+) cxd4 29. Tgxd4 Txd4 30.Txd4=, (HB)

27. - c5 håller ej p.g.a. 28.dxc5 Txd1+ 29. Dxd1 Lxc5 30.Se4 De3 31.Sg5. (WZ)

28.De2 h6

Svart hade troligen räknat med att nu kunna fortsätta med 28. - c5, men för sent upptäckt vederläggningen 29.Te4! Dxe2 30. Sxe2 cxd4 31.Texd4! Txd4 32.Txd4 – svart kan nu inte spela 32. - Txe5 p.g.a. 33.Td8 Kg8 34.Sc3! följt av Sd5 och Se7+. Svart måste alltså tillåta 33.Td5 med klar fördel för vit. Efter partidraget – en försvagning av kungsflygeln – råkar han dock i allvarliga svårigheter. Korrekt var 28. - Df5 för att skaffa damen mera spelrum. (HB)

28. - c5 var fortfarande inte möjligt p.g.a. 29.Te4, då vit får ett fördelaktigt slutspel efter dambytet. (WZ)

29.Te4 Df5 30.Tf1 De6 31.Dg2

Hotar visserligen det avgörande Sc3-e2-f4, men missar den enda kvarvarande reella vinstchansen. 31.Df3! sparar in ett tempo gentemot partivarianten – om svart nu spelar 31. - h5 följer 32.Th4 Lh6 33.Tg1 (med hotet 34.Txh5 gxh5 35.Dxh5 Kh7 36. Tg7+) Tg8 34.Se4 Txd4 35.Sg5 med avgörande angrepp. Svart kan alltså inte försvara sig med h6-h5, utan blir troligen tvingad till g6-g5; detta försvagar emellertid ytterligare svarts kungsflygel. (HB)

Med hotet Sc3-e2-f4 följt av e5-e6. Svart försvarar sig genom att positionera löparen på h6. (WZ)

31. - h5 32.Df3

Min första tanke var att spela 32.Se2 Lh6 33.Sf4 Lxf4 34.Textf4 Dd5 35.T1f3 Kh7 36.Th4 Tg8 37.Dg4 Kh6 38.Kg1 med hotet 39.Tf5, men tyvärr vederläggs allt detta av c6-c5. Därefter tittade jag noga på den skarpa varianten 32.Th4 Lh6 (32. - c5 33. Se4 cxd4 34.Sg5 är svårspelat för båda parter) 33.Df3 Kh7 34.Se4! Txd4! 35. Sg5+ Lxg5 36.Txd4 Dxe5 37.Td7 Kg8! 38. Txb7 Te6! men var inte helt tillfreds med vitsställning. Så beslöt jag mig för att gruppera om inför en sista anstormning. (HB) Med hotet Th4 följt av Txb7+. Ett omedelbart 32.Th4 faller på 32. - c5. (WZ)

32. - Lh6 33.Td1

Vit kunde fortsatt angreppet genom 33.Th4 följt av 34.Se4. 33. - c5 vederläggs av 34. Se4 Txd4 35.Txb7, varför jag tänkt spela 33. - Tg8 34.Th4 Dd5. Efter partidraget har svart inga svårigheter längre. (WZ)

33. - Kh7 34.Tee1 Td7!

Än en gång utsökt spelat. Jag hade bara räknat med 34. - Df5 35.Dg2, vilket ger vit goda chanser. (HB) Initiativet glider nu över till svart, varför vit skyndar sig att forcera remi. (WZ)

35.b3 Ted8 36.Se4 b6

Det är alltför farligt för svart att försöka undvika dragupprepningsremi. Efter 36. - Txd4 37.Txd4 Txd4 38.Sc5 Dd5 39.Dxd5 Txd5 40.Sxb7 står vit bättre. (WZ)

37.Sd6 Lf8 38.Se4 Lh6 39.remi

Ingendera parten kan undvika dragupprepningsremi. Ett oerhört svårt parti och en verkligt gigantisk kamp, som gjorde de speciella omständigheterna kring detta parti full rättvisa. (HB)

[Personligen minns jag att jag speciellt fascinerades av hur olika de två världsmästarna

na bedömde vissa faser av partiet – se speciellt kommentarerna till svarts 11:e drag! (RW)]

(Kommentarer av Vladimir Zagorovskij och Hans Berliner)

John Cleeve

John Cleeve, en av förgrundsfigurerna i korrorschack såväl i Kanada som i Nordamerika, avled i januari i en ålder av 68 år efter en kort tids sjukdom. Han var en trägen gäst på ICCFs kongresser, där han under många år ofta ensam fick representera hela den nordamerikanska kontinenten. Hans vänliga och öppna sätt gjorde att man alltid trivdes i hans sällskap.

Följande minnesord är nedtecknade av Ken McDonald, en nära vän till John och hans efterföljare som ICCF-delegat;

John Berry uttryckte det bäst i sin kolumn i Globe and Mail: "Namnet John Cleeve var ett synonym för kanadensiskt korrorschack i 35 år."

John verkade som president i CCCA (the Canadian Correspondence Chess Association) i över 25 år. Därtill har han – före, under och efter denna period – skött ett flertal andra funktioner inom CCCA. Inom ICCF valdes John till vicepresident år 1987, en post han innehade ända till sin död. Därtill var han en aktiv medlem i flera ICCF-kommittéer. För sina internationella aktiviteter har ICCF tilldelat honom Bertl-von-Massow-medaljen i guld.

För John kom familjen i första hand – korrorschacket var nummer två. Milde tid – med tanke på den inlevelse som John lade ner i korrorschacket måste han ha haft ett underbart familjeliv! Min fru kommer ännu ihåg en bussresa i England (i samband med en ICCF-kongress) tillsammans med John och

John Cleeve

dennes fru Rae; John berättade om en dröm han hade haft natten innan, i vilken han befunnit sig i samma säng som en vacker blondin. Medan vi väntade på poängen, vände han sig och tittade på Rae, och sade: "När jag vaknade upp, där var hon!" Hans ansiktsuttryck sade mera än ord kunde uttrycka.

John var en gentleman ut i fingerspetsarna. Under de mer än 30 år jag kände honom såg jag honom aldrig brusa upp, trots att många av de problem han stötte på under sina år vid rodret för CCCA hade gett honom all anledning därtill.

Utöver att han var en gudabenådad administratör och en boren diplomat var John också en stark spelare. Han har en gång segtrat i det kanadensiska mästerskapet och flera gånger deltagit i det kanadensiska olympialaget. På senare år skötte han lagkaptenysslan med framgång.

John hanterade alla sina korrorschackaktiviteter mycket systematiskt, och satte en ära i att alltid lämna ett "städat bord" efter sig, både som spelare och administratör. På slutet skrev han avskedsbrev till alla motspelare – vid en tidpunkt när han visste att han hade mindre än två veckor kvar att leva.

Bl.a. skrev han till Eugene Cornblum angående sitt sista parti i W-93 [den kanadensiska motsvarigheten till VSM (RW)]: "Jag kan ta farväl som mästare! Jag har vunnit turneringen!"

Vi har förlorat en underbar vän och organisatör. John är omöjlig att ersätta, men tack vare hans insatser är CCCA i dag i gott skick. Jag har en känsla av att John organiserar på en litet högre nivå nu!

Jag har förlorat en god vän och mentor. Framför allt har John lärt mig värdet av diplomati i internationellt korrorschack.

Ken McDonald

Vi avslutar med ett av Johns partier – p.g.a. hans stora anspråkslöshet är ytterst få av dem i omlopp. Nedanstående lilla pärla är därför en verklig raritet!

Parti 2464

R. W. Baumgartner, Nya Zeeland

John F. Cleeve, Kanada

PATT II, bord 4, 1987-89

Skotskt (C45-4/22)

I det här partiet erfor jag att min motståndare var en student som säkert hade mera "boklig lärdom" än jag själv. Jag styrde då in i en gammal variant och gjorde ett – det är jag övertygad om – inkorrekt pjäsoffer. Men jag hoppades att min motståndares defensiva skicklighet kanske inte skulle ligga på samma höga nivå som hans öppningskunskaper.

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 exd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sxc6 bxc6 6.e5 Sd5 7.c4 Sb6 8.Ld3 g6 9.0-0 Lg7 10.Lf4 0-0 11.Sc3 f6

Öppningsteorin rekommenderade 11. - d6, men i sin bok Romantic Chess Openings omnämner professor Zagorovskij textdraget som fullt spelbart, dock utan att ange några analyser.

12.c5 fxe5 13.cxb6 exf4 14.b7 Lxb7 15. Db3+ d5 16.Dxb7

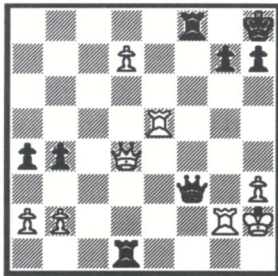
Jag hade planerat detta löparoffer för att få hans dam ur spel ett litet tag.

16. - Dd7 17.Tab1 f3 18.gxf3 Tae8 19. Tbe1 Tb8 20.Da6 Txb2 21.Sd1 Tb4 22. Kh1 Txf3 23.Te3 Tf8 24.Dxa7 Th4 25.f4 Thxf4 26.Txf4 Txf4 27.Da5 Ld4 28.Tg3 c5 29.Se3 c6 30.a4 c4 31.Sxc4 dxc4 32. Lxc4+ Kg7 33.De1 Df5 34.Tb3 h5 35.Db1 Tg4 36.Le2 Dd5+ 37.Tf3 Tg1+ 38.Dxg1 Lxg1 39.Kxg1 Dd4+ 40.uppgivet

(Kommentarer av John Cleeve)

Följande underbara partislut kan bara inte undanhållas läsarna, och det utgör en värdig avslutning på denna minnesruna. Partiet är spelat i samma turnering som det ovanstående; motståndare är japanen Koichii Tandai:

John Cleeve (CAN) – Koichii Tandai (JAP)

Ställning efter svarts 40:e drag

41.d8D!! uppgivet

På 41. - Txd8 avgör 42.Te8+!!

Aksel Riiga

I slutet av 1994 avled plötsligt Aksel Riiga, Stockholm, mångårig SSKK-medlem och framgångsrik poängplockare i vänskaps-

matcher. Aksel var född den 2 januari 1927 i Estland, och till Sverige kom han år 1947. Han hade en lång korrshackkarriär bakom sig, med spel i ICCF redan på 1950-talet. Hans senaste merit var starten i WT/H/789, vilken han vann på maxpoäng, och sålunda kvalificerade sig för klass M.

Partiexemplet är från SSKKs vänskapsmatch mot Lettland, där Aksel med hjälp av ett starkt angrepp mot motståndarens Najdorfvariant tog hem en odiskutabel seger mot starkt meriterade Gunars Pulkis;

Parti 2465

Aksel Riiga, Stockholm

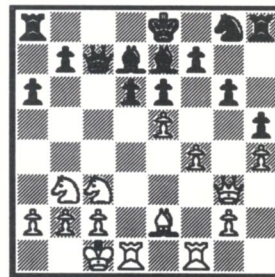
Gunars Pulkis, Lettland

SSKK – Lettland, bord 22

Sicilianskt (B97-1/2)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Db6 8.Sb3 Le7 9.Le2 Sbd7 10.Dd3 h6 11.Lxf6 Sxf6 12.0-0-0 Dc7 13.h4 h5 14.Dg3 g6 15.Thf1 Ld7 16. e5 Sg8

Vardera spelaren har behandlat öppningen något oortodoxt, och vit har fått upp ett starkt tryck på kungsflygeln. Ställningen är redan mogen för det avgörande genombrottet...

17.f5! dxe5 18.fxg6 Sf6 19.gxf7+ Kxf7 20.Dg5 Le8 21.Se4 uppgivet

(Kommentar av Ragnar Wikman)

SSKK-bulletinen 40

TL: Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma (tel 08/879631).

SSKK-BULLETTINEN 40 ÅR	93-12-30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest	
1. Vladimir Zagoevskij (+)	2565 RUS	▪	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. GUNNAR HJORTH	2450 SVE	1	▪	0	0	·	·	½	·	0	0	0	½	0	½	·	2½	+4	
3. Christian Issler	2515 SWZ	1	·	▪	·	0	·	·	·	½	·	·	·	·	·	·	2	+10	
4. Richard Polacek	2505 BEL	1	1	·	▪	·	½	·	½	·	·	·	·	·	·	·	4	+8	
5. JONNY HECTOR	f2500 SVE	1	1	·	·	▪	·	½	·	½	½	·	1	½	½	½	6½	+4	
6. Maurice W Johnson	2560 ENG	1	·	1	½	½	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	3½	+9	
7. Juan Sebastian Morgado	2510 ARG	1	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	1½	+12	
8. MANNE JOFFE	2660 SVE	1	½	·	½	½	·	·	·	·	·	·	1	·	0	1	5	+6	
9. Hannes Olafsson	2545 ISD	1	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	2	+10	
10. Achim Soltau	2540 GER	1	1	½	½	½	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	4½	+6	
11. Stephan Busemann	2540 GER	1	1	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	3½	+9	
12. INGVAR CARLSSON (Lkp)	2455 SVE	1	1	·	·	·	·	·	·	0	1	·	·	·	·	·	4	+7	
13. Ivar Bern	2580 NOR	1	½	·	½	½	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	2½	+10	
14. Dieter Stern	2575 GER	1	1	½	·	½	·	·	·	1	·	1	½	1	·	·	6½	+6	
15. STURE NYMAN	2400 SVE	1	½	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	2	+9	

Efter nästan 15 månaders spel har den tyske GM Dieter Stern tagit ledningen, men SSKKs FIDE-GM Jonny Hector har skrapat ihop lika många poäng, dock på två flera avslutade partier. Jonny har redan säkrat IM-titeln och han behöver nu 2 poäng på sina återstående 4 partier för att bli dubbel GM. Vi håller tummarna! GM-normen i denna kategori XII-turnering är 8½/14, och IM-normen 6/14.

Nordisk Cup I final

TL: Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma (tel 08/879631).

NORDISK CUP 1 FINAL	93-03-15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ	rest
1 Jörgen Nilsson	Norrköping S	·	½	·	½	·	½	1	1	0	3½	+2
2 Henrik Skölderfors	Ennetbaden, SWZ S	½	·	0	0	0	½	½	1	0	2½	
3 Keijo Kleemola	Kokkola F	·	1	·	½	·	½	0	1	½	3½	+2
4 Per Juslin	Norrköping S	½	1	½	·	·	½	1	1	½	5	+1
5 Bragi Kristjánsson	Reykjavík I	·	1	·	·	·	·	½	½	½	2½	+3
6 Rune Djurhuus	Oslo N	½	½	½	½	½	·	½	½	½	4	
7 Tomas Carnstam	Lund S	0	½	1	0	½	½	·	1	½	4	
8 Bjarni Magnússon	Reykjavík I	0	0	0	0	½	½	0	·	0	1	
9 Björn Sigstam	Härryda S	1	1	½	½	1	½	½	1	·	6	

Turneringen är i praktiken avgjord – endast en fullständig kollaps av alla sannolikhetskalkylens regler kan längre frånta Härrydas Björn Sigstam segern i detta första allnordiska cupevenemang! Finalen ser även i övrigt ut att bli en stor SSKK-framgång – i bästa fall kan det bli svensk trippelseger! De övriga SSKK-topparna är Norrköpingsborna Per Juslin (som ännu i teorin kan bli slutsegrare) och Jörgen Nilsson.

SM-uppslaget

SM 1994

TL: Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma (tel 08/879631).

SM 1994	94-06-01	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest
1. Robert Callergård . . . . . Vällingby										1							1	+12
2. Lennart Rydholm . . . . . Göteborg				½			½						1				2	+10
3. Johnny Becker . . . . . Eskilstuna				½				1		½	0						3	+8
4. Matts Unander . . . . . Farsta				1	0			1		0	½						2½	+8
5. Göran Carlsson . . . . . Huskvarna		½	½	0	0	0	0	0	0	0	½	1					2½	+3
6. Arne Bjuhr . . . . . Malmö				1	1			1	1	½	1						5½	+7
7. Jan Kälveus . . . . . Färjestaden								½	1								1½	+11
8. Erik Nilsson (+) . . . . . Åsbro	0	½	0	0	1	0	½	0	½	½	0	1	f	½			4½	
9. Tage Isaksson . . . . . Angered				1				1	½								2½	+10
10. Leif Karlsson . . . . . Bandhagen			0	1	1	0	0	½	½								3	+6
11. Bo Plato . . . . . Enskededalen				1				½			½						2	+10
12. Anders Wengholm . . . . . Alingsås			½	½	½	½		1		½		1	½				5	+5
13. Per Hultin . . . . . Norrtälje		0	1	0	0	0				0							1	+7
14. Kim Beijar . . . . . Stockholm								0									-	
15. Per-Olof Gromark . . . . . Torshälla								½			½						1	+11

Erik Nilssons sista partier (understruken) har avdömts. Kim Beijar har tyvärr tvingats bryta.

VETERAN-SM 1995

Det är dags att bjuda in till vårt fjärde veteran-SM enligt det nya systemet, där grupp-spel i veteranklassen (klass V) har ersatt tidigare semifinaler. För VSM gäller tillsvidare provisoriska regler:

1. Turneringen skall omfatta minst 9 deltagare. Om antalet skulle överstiga 10 gäller utökad betänketid, 40 dagar per 10 drag.
2. Direktkvalificerade till VSM 1995 är
  - a) segrarna i VSM 1993 och VSM 1994 (om detta avgjorts)
  - b) segrarna i hittills avgjorda grupper i klass V (om segern ej utnyttjats för tidigare VSM)
3. Bland spelare som fyllt 65 år kan SSKK nominera 1-2 st med andra meriter än ovanstående, eller fler än 2 om så skulle behövas för att uppnå 9 deltagare. Intresserade kan ta kontakt med SSKK-kansliet (046-151915).

SISTA ANMÄLNINGSDAG: 15 maj 1995. BERÄKNAD START: 6 juni 1995.

Anmälan sker genom insättning av startavgiften 100 kr på SSKKs postgiro 52052-8.

PRISER: Bokpriser och diplom.

SM-uppslaget

Veteran-SM 1994

TL: Ingemar Zerpe, Vattengatan 24, 602 20 Norrköping (tel 011/183321).

VETERAN-SM 1994	94-05-26	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ	rest
1 Stig Carlsson . . . . . Dalsjöfors		½				1	½				2	+5
2 Per-Erik Berglund . . . . . Angered		½	1	½	½	1	1	1	1	1	5½	+1
3 Knut Johansson . . . . . Ludvika		0		0	0	0	1	1	1	1	2	+2
4 Harry Runström . . . . . Tibro		½				½	½	½	½	½	1½	+5
5 Per-Gösta Högborg . . . . . Stockholm		½	1			½	1	1	½	½	4½	+2
6 Stig Härwell . . . . . Malmö		0	1		½	1	1	1	1	1	4	+2
7 John Collett . . . . . Enebyberg		½	0	1	½	0	0	½	0	0	2½	
8 Folke Krantz . . . . . Horred		0	0	0	½	½	½	0	0	0	1	+2
9 Yngve Seger . . . . . Långshyttan		0	0	½	½	0	1	1	1	1	3	+1

Lag-SM 1994

DIVISION 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ	rest	%
1 Västerås Östra SK	••••	•0½0	100½	•0½	100	1010	0000	0011	000½	8	+4	29
2 Rödeby SK	•1½1	••••	1½•0	•½•1	10••	½½••	1••1	••11	½00	12	+13	63
3 Sollentuna SK I	011½	0½•1	••••	•½01	½1•½	•00½	0½01	½0½1	000½	12	+4	43
4 Burgsvik SK	•1½•	•½•0	•½10	••••	11••	•½½1	•½½1	•111	•00½	13	+11	62
5 SK Rockaden I Sth	011•	01••	½0•½	00••	••••	½½•0	0001	½•½1	0½½½	9½	+8	40
6 Växjö SK	0101	½½••	•11½	•½½0	½½•1	••••	••••	0111	0½½½	13½	+8	56
7 Farsta SK	1111	0½•0	1½10	1½0	1•10	••½•	••••	0•1½	½½½	14	+8	58
8 Majornas SS Gbg	1100	••00	½1½0	•0•0	½•½0	1000	1•0½	••••	½•00	8	+6	31
9 Vällingby SS I	111½	•½11	111½	•11½	1½½½	1½½½	•½½½	½•11	••••	21	+4	75

DIVISION 2 A	1	2	3	4	5	6	7	8	Σ	rest	%
1 Alingsås SS II	••••	•½•1	½•½1	1•½½	½1½1	½•10	½½0½	•½11	14	+6	64
2 Stockholms SS	•½•0	••••	0010	11½½	011½	11½0	0½••	½½1½	12½	+4	52
3 Kiruna SS	½•½0	1101	••••	•110	½1•1	½•10	011•	0111	14½	+5	63
4 SK City	0•½½	00½½	•001	••••	0•½1	00½½	001½	00½1	8½	+3	34
5 Matteus CC	½0½0	100½	10•0	1•½0	••••	••••	0000	0111	7½	+3	30
6 SK Rockaden II Sthlm	½•01	00½1	½•01	11½½	1111	••••	½111	0111	18	+2	69
7 Klippans SK	½½1½	1½••	100•	110½	1•½1	½000	••••	•½11	13	+5	57
8 Sollentuna SK II	•½00	½½0½	1000	11½0	1100	1000	•½00	••••	9	+2	35

DIVISION 2 B	1	2	3	4	5	6	7	8	Σ	rest	%
1 Vällingby SS II	••••	000•	•1•½	••0•	0½0•	1½•½	•1½•	1111	9½	+10	53
2 SK Bara Bönder	111•	••••	•1½	½½1•	11•0	½½0•	½½•½	½111	14½	+7	69
3 SS Gambit	•0•½	••0½	••••	0½½•	•0½1	•0•0	•1½1	•111	9	+10	50
4 SK Örnén	••1•	½½0•	1½½•	••••	½01•	½00½	½1½0	111½	12	+6	55
5 Karlstads ASS	1½1•	00•1	1½0	½10•	••••	•000	•1½•	1½11	11½	+7	55
6 Horndals SK	0½•½	½½1•	•111	½11½	•1•1	••••	110½	•111	16½	+6	75
7 SK Rockaden III Sthlm	•0½•	½½•½	•0½0	½0½1	•0½•	001½	••••	•011	8½	+7	40
8 SK Laxen	0000	½000	•000	000½	0½00	•000	•100	••••	2½	+3	10

Cupsidan

Cup 93 förgrupper

CUP 93 förgrupp 1		930315-941203	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1	Nils Nordin	Stockholm	•	½	1	1	1	1	-	4½
2	Mats Edmark	Täby	½	•	½	1	1	1	-	4
3	Ingemar Johansson	Göteborg	0	½	•	1	1	-	3½	
4	Christer Hammarström	Idkerberget	0	0	0	•	1	1	-	2
5	Mattias Bäckmark	Västervik	0	0	0	0	•	1	-	1
6	Lasse Nordvall	Eskilstuna	0	0	0	0	0	•	-	0
-	Ake I Glas	Alnö	-	-	-	-	-	-	•	-

CUP 93 förgrupp 2		930315-941203	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1	Per Näsman	Täby	•	1	½	1	1	1	-	4½
2	Jenö Vagasy	Sollentuna	0	•	½	1	1	1	-	3½
3	Mårten Howe	Lund	½	½	•	1	0	-	2	
4	Pål Magnussen	Mellerud	0	0	0	•	1	1	-	2
5	Herbert Molinsky	Enskede	0	0	0	0	•	1	-	1
6	Per Johansson	Falkenberg	0	0	0	0	0	•	-	1
-	Daniel Lundberg	Luleå	-	-	-	-	-	-	•	-

CUP 93 förgrupp 3		930315-941203	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1	Leif Lundkvist	Uppsala	•	1	1	1	1	1	0	5
2	Mats Larsson	Staffanstorps	0	•	1	1	1	1	1	5
3	Mats Johansson	Örebro	0	0	•	½	1	1	3½	
4	Lars-G Nilsson	Solna	0	0	½	•	½	1	3	
5	Jan Englund	Luleå	0	0	0	½	•	1	2½	
6	Lasse Persson	Färgelanda	0	0	0	0	0	•	1	
7	Thore Pettersson	Sundbyberg	1	0	0	0	0	0	•	1

CUP 93 förgrupp 17		930315-941203	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1	Kurt Jegerborn	Uppsala	•	1	1	0	1	1	1	5
2	Thomas Olsson	Vansbro	0	•	1	1	0	½	1	3½
3	Anders Willén	Västerås	0	0	•	1	½	1	3½	
4	Mats Edmark	Täby	1	0	0	•	½	1	3	
5	John Karjalainen	Norsborg	0	1	0	½	•	½	3	
6	Börje Persson	Borås	0	½	½	½	•	1	3	
-	Sören Andersson	Linköping	0	0	0	0	0	0	•	-

Cup 91 semifinaler

CUP 91 semi 2		930201-941203	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ
1	Sören Sahlholm	Västerås	•	½	0	1	1	1	1	1	1	6½
2	Stig Lundholm	Helsingborg	½	•	1	½	0	1	1	1	1	5½
3	Benny Lindhe	Oxelösund	1	0	•	1	½	½	1	1	1	5½
4	Stig Friström	Ronneby	0	½	0	•	½	1	1	1	5	
5	Uno Nilsson	Långås	0	½	½	½	•	½	1	1	5	
6	Bror-Olof Svenberg	Björketorp	0	1	½	0	½	•	1	1	5	
7	Hans Stork	Malmö	0	0	½	0	0	0	•	1	2½	
8	Lasse Nordvall	Eskilstuna	0	0	0	0	0	0	0	•	1	
-	Jonas Rozenich	Luleå	0	0	0	0	0	0	0	0	•	-

CUP 91 semi 3		930201-941203	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ
1	Gunnar Tunberg	Borås	•	½	1	½	1	1	½	1	1	6½
2	Tomek Ludwikow	Uppsala	0	•	½	½	1	1	1	1	1	6
3	Jörgen Eriksson	Umeå	½	½	•	0	1	1	1	1	5½	
4	Lars Hjort	Växjö	0	½	½	•	1	½	1	1	5½	
5	Rolf Stenroos	Enskede	½	0	1	0	•	½	1	1	4½	
6	Thomas Franzén	Arboga	0	0	0	0	0	•	1	1	3½	
7	Stefan Östlund [Olsson]	S Sandby	0	0	0	½	0	•	1	1	3	
8	Johan Fredrik Naeser	Harestad	½	0	0	0	0	0	0	•	1½	
9	Kaarlo Lehtovirta	Gislaved	0	0	0	0	0	0	0	0	•	0

Nordisk Cup II förgrupper

NC 2: förgrupp 7		920501-950125	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1	Jan Johansson	Huddinge S	•	1	0	1	1	1	1	5
2	Rune Lindberg	Krylbo S	0	•	0	½	0	1	1	2½
3	Jens Haagen Hansen	København Ø	1	1	•	1	½	1	1	5½
4	Stig Östblom	Gävle S	0	½	0	•	0	1	1	2½
5	Jorma Ylipartanen	Tornio F	0	1	½	1	•	½	1	4
6	Armann Ólgeirsson	Akureyri I	0	0	0	0	0	•	0	½
7	Kjetil Moen	Steinkjer N	0	0	0	0	0	1	•	1

NC 2: förgrupp 18		920501-950125	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1	Gert Villumsen	Svenstrup J D	•	0	0	1	½	½	½	2½
2	Tore Resøy	Rømskog N	1	•	1	1	½	1	½	5
3	Lars Friberg	Enskede S	1	0	•	1	1	½	½	4½
4	Erik Taina	Vällingby	0	0	0	•	0	0	0	0
5	Erkki Hallila	Vantaa F	½	½	0	1	•	½	0	2½
6	Mats Edmark	Täby S	½	0	0	1	½	•	0	2
7	Kell Kofoed	Kalundborg D	½	½	½	1	1	1	•	4½

**Uppflyttningar
Till SM-gruppen
Åke Granström, Umeå
Raymond Ghafari, Falkenberg**

**Till Veteran-SM
Bengt Ward, Stenungsund
Boris Hallengren, Stigen**

**Till klass M
Thomas Olsson, Dala-Järna
Stig Lindeberg, Degeberga**

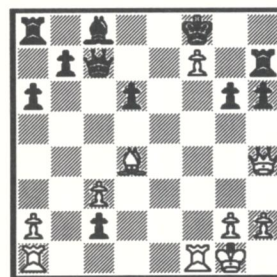
**Till klass 1
Benny Modig, Kiruna
Mats Nilsen, Täby**

**Till klass 2
Bengt Bramfors, Ödeberg
Bernt Larsson, Rättvik
Till final i Cup 91
Tomek Ludwikow, Uppsala**

Korrkombinationer

Den här gången har vi hämtat korrkombinationerna från litet ovanligare källor – nämligen ur korrtidskrifter från Peru och Indien! Dessa länder har en rätt stor *nationell* korrshackaktivitet, även om de inte gör mycket väsen av sig i ICCF. Spalten innehåller också ett höggradigt mysterium - *hur* har ställning nummer 6 funnit sin väg till *Indien* efter 40 år?? Den nöten blir nog betydligt svårare att knäcka än alla sex kombinationsnöter tillsammans...

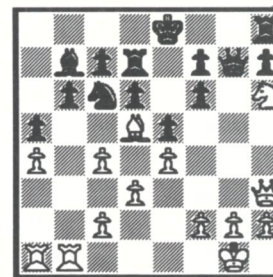
1. Alvarez – Petters
Peru 1994

Vit drar

Det blåser kallt kring det svarta majestätet...

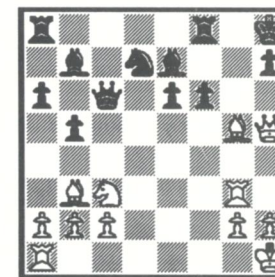
2. Rouse – Ramirez
Peru 1994

Vit drar

Här finner vit ett originellt sätt att dyrka upp det svarta försvarslåset...

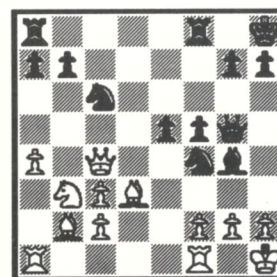
3. Salgaocar – Shivdasani
AICCF 1994

Vit drar

Denna ställning, tagen ur spalten AICCF-pärlor, är oneklig en verklig pärla!

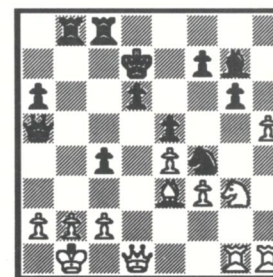
4. Ramanamurthi – Nayak
AICCF 1993

Svart drar

Ett välkänt – men alltid lika vackert – tema!

5. Nagardjane – Salgaocar
AICCF 1994

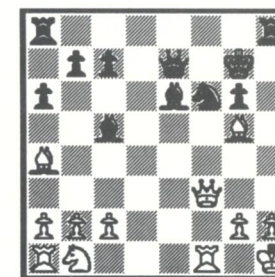

Svart drar

Vits kungsställning ser något sårbar ut... ?!

Lösningar på sidan 47

6. Wikman(SF) – Andreassen(FØ)
Korr-OS III, bord 4, 1955-57

Svart drar

Vit har vunnit bonde och hotar slå in på f6, men det är svart som är vid draget!

ICCF-turneringar

Nya svenska ICCF-startar

Medlemskap i SSKK berättigar även till spel i ICCF-turneringar. Här gör man åtskillnad mellan världs-, Europa- och tematurneringar.

Sedan listan i föregående nummer av SSKK-bulletinen har följande nya svenska startar skett. Turneringar som betecknas med "g" (för grand/groß) har femton spelare, övriga har sju spelare. Tematurneringarna har 5-7 spelare per grupp, och här spelar man två partier mot varje motspelare.

WT klassturneringar

- M 680 **Jonas Dahlgren**, Göteborg
 Mg 350 **Hector Horta**, Upplands Väsby
 Mg 352 **Christian Hansson**, Åby
 H 903 **Magnus Jakobsson**, Tumba
 1 1382 **Ingemar Johansson**, Göteborg

Tematurneringar

- 1/92:F **Mats Johansson**, Jönköping
 1/92:F **Per-Erik Berglund**, Angered
 2/92:F **Per-Erik Berglund**, Angered
 3/95:5 **Torsten Torell**, Lindome
 3/95:5 **Tomas Carnstam**, Lund
 4/95:3 **Daniel Mena**, Strömstad

EU klassturneringar

- M 1100 **Mikael Bäckström**, Karlstad
 M 1101 **Ulf Svensson**, Strömstad
 M 1102 **Bengt Dovrinder**, Kumla
 M 1103 **Börje Ivegård**, Stockholm
 M 1104 **Stefan Andéer**, Östersund
 M 1105 **Matti Svenn**, Stenkullen
 1 1806 **Malte Jonsson**, Gran Canaria (E)
 2 1176 **Ulf Vogel**, Lund

Mästarnormturneringar

Abonyiturneringarna upphörde vid årsskiftet. Gruppen Abo 22 (med bl.a. Franko Lukez) blev därmed den sista.

Men fr.o.m. början av 1995 startar ICCF i stället s.k. *Mästarnormturneringar*, där man – liksom i Abonyiturneringarna – kan tävla om en IM-norm! Spelare med en fix ICCF-rating på minst 2300 eller en icke-fix rating (alt. FIDE-rating) på minst 2350 får delta, likaså *alla SM-medaljörer!* Ratinggränserna är inte absoluta – fattas det 10-40 poäng är chanserna ändå goda att man ryms med! Väntetiden kan dock bli något längre i så fall.

Två svenska spelare har redan anmält sig – om också Du tycker att det här låter intressant, kontakta SSKK-kansliet!

Sture Olsson

Följande gäller för de lagmatcher, som startade i slutet av 1991 eller i början av 1992; förlängning av speltiden är eller kommer att bli beslutad. Matcherna mot Algeriet och Estland har redan fått nya slutdatum: 1 maj resp. 30 juni. Vad gäller mötena med Lettland, Litauen och Israel är det högst sannolikt att vi även här kommer överens om en liknande utökning av speltiden. De svenska deltagarna i dessa matcher uppmanas härmed att fortsätta spelet till de av lagkaptenen blir underrättade om definitivt slutdatum! Matchen mot Polen är nu helt avslutad, och som vi tidigare kunnat konstatera, blev resultatet en knapp polsk seger. Slutredovisning följer i ett kommande nummer av SSKK-bulletinen.

När dessa matcher så småningom blåsts av, någon gång kring halvårsskiftet, återstår för SSKKs del bara tre pågående internationella lagmatcher, Finnkampen oräknad. Det är ett blygsammare facit än vad vi under de senaste åren varit vana vid. Det bästa sättet att

Motståndare	Startdatum	Antal bord	Poängställning	Rest
USA	890501	100	99½ – 72½	+28
Polen	901001	47	44 – 46	0
Algeriet	911101	25	33 – 14	+3
Estland	920301	25	18 – 29	+3
Lettland	920301	25	15½ – 32½	+2
Litauen	920501	25	20 – 23	+7
Israel	920501	30	25½ – 26½	+8
Finland	940315	579	118½ – 124½	+336
Frankrike	940610	51	8 – 2	+92
Nya Zeeland	941101	16	0 – 0	+32
Schweiz	941101	35	0 – 0	+70

SVERIGE	V S	ALGERIET
1 Christer Thörnros . . . . . Söderham	½ 0	Layachi Hamidouche
9 Jan Berglund . . . . . Arjeplog	½ ½	Abderaouf Chorfa
12 Olof Hansen . . . . . Njurunda	0 0	Dalil Achour
24 Sigurd Albien . . . . . Malmö	½ ½	Fouad Krim
10 Jan Malmström . . . . . Grängesberg	½ ½	Mustafa Kahlouch
23 Timo Forsberg . . . . . Huddinge	1 ½	Kamel Hammoudi
SVERIGE	V S	LETTLAND
3 Sture Olsson . . . . . Uppsala	0 1	Edvins Vitolins
5 Jan Wikander . . . . . Stockholm	½ ½	Visvaldas Pulkis
19 Juha Koivuniemi . . . . . Motala	1 ½	Georgij Tarkac
23 Jan Andersson . . . . . Helsingborg	1 0	Viljams Strelis
SVERIGE	V S	ESTLAND
9 Olle Tall . . . . . Malmö	1 1	Rene Talving
SVERIGE	V S	LITAUEN
5 Jan Wikander . . . . . Stockholm	1 1	Emilis Slekys
8 Stig-Arne Persson . . . . . Karlstad	½ 0	Alfonso Kupsys
SVERIGE	V S	ISRAEL
4 Jan Wikander . . . . . Stockholm	0 0	Baruch Kuperman
6 Börje Jansson . . . . . Kalmar	0 1	Pinchas Azar
13 Lars Persson . . . . . Uddevalla	½ ½	Eiran Stepak
18 K Hjortstam < Bertil Karlsson +	½ ½	Ilan Noy
21 Lars Rylner . . . . . Jönköping	0 0	J Löwinger < S Bauman
24 Roland Norevall . . . . . Frånsta	0 1	Asher Shamir
29 Anders Hedkvist . . . . . Eskilstuna	½ 0	Jochanan Schawit
SVERIGE	V S	FRANKRIKE
8 Jonas Dahlgren . . . . . Göteborg	1 1	M Mauney
11 Bengt Roos . . . . . Nynäshamn	1 1	A Mare
18 Marek Trokheim . . . . . Skärholmen	½ ½	A Chareyre
19 Bo Wiker . . . . . < Aksel Riiga +	1 1	R Bertuli
22 Tomas Silfver . . . . . Älvsjö	½ 1	R Cappellier
29 Juha Koivuniemi . . . . . Motala	1 1	M Le Garrec
33 Christer Johansson . . . . . Ö-vik	1 ½	M Aymard
40 Börje Persson . . . . . Borås	1 1	C Kuchelbecker
42 Rune Lindberg . . . . . Karlstad	1 1	M Ladoe
SVERIGE	V S	NYA ZEELAND
8 Chr Johansson Ö-vik < Riiga +	1 1	Scott Wastney
SVERIGE	V S	SCHWEIZ
10 Paul Andersson . . . . . < Riiga +	1 1	Philippe Berclaz

få fart på landskampsspelande är förstås att kölistan fylls på och att många SSKK-are

En hund på brädet

Nej, det ligger ingen hund begravnen i rubriken, kära läsare, tvärtom lever den förhoppningsvis i högönskelig välmåga :-) Det är bara så, att en hund – en Golden Retriever vid namn Olivia – spelar en central roll i följande underhållande femkampsberättelse, signerad Håkan Åkvist! (Och partiet går inte av för hackor, det heller :-)

Håkan Åkvist

Det senaste året har jag upplevt några för mig udda händelser, som på olika sätt påverkat mitt liv och leverne.

I höstas skaffade vi hund för första gången i vår familj. Vi tog inga risker. Det blev en Golden Retriever. Hon är alldeles vit och heter Olivia.

Jag glömmer aldrig den första kurskvällen på brukshundsklubben. Där satt jag tillsammans med Olivia – min hustru var på klassmöte och min dotter var sjuk – och kände mig vilsen bland dessa underliga människor och varierande hundraser! Hade någon antytt denna situation för några år sedan, hade jag avfärdat det som ett mycket dåligt skämt!

Eksjö Schackklubbs allsvenska lag består av 8-10 glada amatörer. Åtta av oss har ratingtal, som får våra motståndare att titta lite nedlåtande på oss. Detta har vi sedan länge ignorerat, ty vi vet ju att ratingtalen är historiskt betingade och inte innehåller något om dagsform, klubbkänsla och spelglädje.

Utan att det minsta bekymra oss om motståndarlagens skräckinjagande laguppställningar vann vi match efter match i division I, södra. Redan efter några ronder accepterade tjejerna på kansliet våra inrapporteringar, utan att ifrågasätta det riktiga i uppgifterna! Den slutgiltiga bekräftelsen på vårt framgångsrecept blev avancemang till Elitserien! Kan ni tänka er lilla Eksjö SK – med våra ratingtal – i Elitserien?

Sparbanken är datoriserad sedan många år. I kraft av mitt chefskap och med hjälp av många duktiga medarbetare har jag hyggligt förmått kamouflera mina bristfälliga teoretiska och tekniska datakunskaper. Till slut hann dock verkligheten ifatt mig. Jag erkänner naturligtvis inte, att detta var skälet till min veckovisa kvällskursdos. Till "vanliga" människor hävdar jag mitt brinnande intresse. Schackspelare behöver ingen förklaring – de inser alla att en förbundskapten till fullo måste behärska sin ChessBase!

Min gode vän Bernt Andersson är Sveriges lagledare i den pågående nordiska femlandskampen. För ganska exakt ett år sedan anmälde fjärdebordsspelaren Lars Enterfeldt, att han p.g.a. sjukdom inte kunde följa sitt åtagande. Jag vet inte hur många spelare Bernt hade tillfrågat, innan budet gick till mig. Innerst inne var jag nog lite smickrad av erbjudandet, men jag var ändå skeptisk till hela idén. Hade jag haft den tid som behövs och det intresse som krävs, då hade jag förstås redan ingått i laget!

Parti 2466

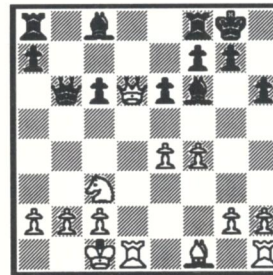
Svein Olsen, Norge

Håkan Åkvist, Eksjö

Femkampen, bord 4, 1993-94

Sicilianskt (B64-5/23)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 Sc6 6.Lg5 e6 7.Dd2 Le7 8.0-0 0-0
9.f4 h6 10.Lxf6 Lxf6 11.Sxc6 bxc6 12.
Dxd6 Db6

I ovanstående diagramställning tog jag över partiet.

Sicilianskt? Det spelade jag en hel del för cirka 20 år sedan. Rausersystemet – mycket, mycket sällan!? Just den här varianten? Aldrig!

Har svart kompensation för bonden? Ja, det var de av mina teoriverk, som nödtorftigt omnämnde varianten, överens om. Det var ju i och för sig en bra utgångspunkt för mina fortsatta studier av ställningen, men någon riktigt bra hjälp stod inte att få. Nåja, motståndaren var vid draget, så jag kunde skjuta problemet framför mig några dagar.

13.Dd2

Trots att Boleslavskij anser att 13.e5 är vits bästa möjlighet, anger han att svart får ett fördelaktigt slutspel efter 13. - Td8 14.Da3 De3+ 15.Kb1 Txd1+ 16.Sxd1 Dxa3 17. bxa3 Le7. Samma slutomdöme ger också Gligorić och V. Sokolov.

Däremot lyckades jag aldrig riktigt förstå skillnaden mellan de båda alternativen 13.Dd3 och textdraget. På något ställe anges 13.Dd3 Tb8 14.b3 Db4 15.Kb2 La6 ∞.

13. - Tb8

Jag inleder partiet med ett matthot!

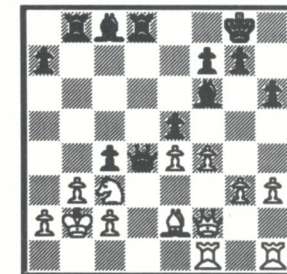
14.b3 Td8

Detta läste jag mig till i någon av Informatorvolymerna, men jag undrar om inte det finurliga 14. - e5 är att föredra. Anledningen till att jag ändå valde textdraget är att jag hittade en fantastisk vederläggning av "teorin".

15.De1(!)

Draget jag fruktade, och som antagligen betyder att 14. - e5 är svarts bästa fortsättning. I mitt begränsade spelöppningsbibliotek hade jag någonstans hittat ett parti där vit valde det naturliga 15.Ld3. Det följde 15. - e5 16.g3 Lg4 17.Tdf1 Dd4 18.Kb2 c5 19.h3 Lc8 20.Df2 c4 och kommentatorn nöjde sig med konstaterandet "och svart har god kompensation för den offrade bonden".

I min schackjournalistiska verksamhet har jag säkert använt mig av denna klyscha ett antal gånger, men här är den korrekta bedömningen "och svart står på vinst"! Under mina nattliga analyser (ja, vid min ålder har familj – inklusive hund – och arbete högre prioritet än schacket) upptäckte jag följande trevliga variant efter 21.Le2 (21.Dxd4 exd4 kostar ju pjäs för vit):

21. - Dxc3+!! 22.Kxc3 exf4+ 23.Kxc4 (23. Dd4 förlorar också snabbt, men inte lika snyggt) Le6+ 24.Kc5 Le7+ 25.Kc6 Tdc8‡!
Mot ovanstående bakgrund var förstås besvikelsen stor när jag mottog textdraget. Nu gällde det att komma över "motgången" och spela vidare.

15. - Ld4 16.Kb1?

Ett feldrag som rättfärdigar svarts knepiga löpardrag. Jag hade väntat mig det starkare 16.g3.

16. - Lxc3!

Till synes helt ologiskt och säkert en obehaglig överraskning för vit.

17.Txd8+ Dxd8 18.Dxc3 Dd1+ 19.Kb2 La6

Nu ser man poängen med svarts knixiga spel. Vits torn och löpare går en bekymmersam framtid till mötes.

20.Df3

Möjligt var också 20.De3, eftersom 20. - Lxf1 med fördel kan besvaras med 21.Df2. Svart väljer emellertid 20. - Td8 och vits försvarsuppgift blir svår. Helt hopplöst var 20.Lxa6 Dxb1 21.Dxc6 Dxb2 och vit förlorar ytterligare bönder.

20. - Td8

Poängen i svarts avveckling. Vit befinner sig i ett riktigt skruvstäd.

21.Dxd1 Txd1 22.c4 c5!

Ett nyckeldrag. Diagonalen a8-h1 öppnas, vilket ger svarts löpare nya, härliga arbetsuppgifter.

23.Kc2 Ta1 24.Kb2 Te1 25.e5

Svart har inte för avsikt att släppa loss vit för en bonde, men varianten 25.g3 Lb7 26.Lg2 duger inte p.g.a. 26. - Te2+ följt av 27. - Txg2 och då väljer vit att säkerställa bonden på en svart ruta.

25. - Lb7 26.Kc3

Vit ser en liten möjlighet i sin bondemajoritet på damflygeln.

26. - Kf8

Svart kan inte förstärka sin ställning på annat sätt än genom att aktivera sin kung. Det bästa är emellertid gott nog!

27.a3 a5 28.b4 a4

Svart offerar ytterligare en bonde för att kunna maximera den egna kungens insats!

29.bxc5 Ke7 30.Kb4 Kd7 31.Kxa4

Därmed har svart offerat tre bönder, dvs. Enterfeldt har offerat en och jag två!

31. - Tb1!

Idealställningen! Nu är alla vits pjäser totalt lamslagna.

32.Tg1 Kc6 33.g3 Kxc5

Den svarta kungen har nått sina drömmars mål!

34.Lg2

Enda chansen för vit att någonsin komma ut, men svart har kvalitet mer och den klart bästa kungsställningen. De vita bönderna är helt ofarliga.

34. - Txg1 35.Lxb7 Tb1 36.La6 Kd4 37.Lb5 f6

Det mest effektiva sättet för svart att utnyttja övertaget är att snabbt skapa en fribonde.

38.Ka5 fxe5 39.fxe5 Kc5 40.Ka6

40.Ld7 dög naturligtvis inte p.g.a. 40. - Tb7.

40. - Te1 41.a4 Txe5 42.a5 Tf5 43.Ld7 Tf7 44.Lc8

44.Lxe6? Tf6.

44. - e5 45.uppgivet

Trots att jag gick in redan i spelöppningen, och trots att partiets alla faser blev intres-

santa, är jag ändå tveksam till om man ska överta en annan människas pågående skapande.

Hur som helst, visst var det fantastiskt att nästan samtidigt bli hundägare, Elitseriespelare, dataexpert och landslagsman i korrshack!

(Kommentarer av Håkan Åkvist)

Skandinaviskt

Vad kan väl vara en lämpligare öppning i femkampen än just skandinaviskt? :-) Einar Ljungström på bord 11 hade i alla fall framgång med detta öppningsval i partiet mot Finland. Här följer partiet, med kommentarer av vinnaren;

Parti 2467

Jorma Pihlajinen, Seinäjoki, Finland

Einar Ljungström, Kalmar

Femkampen, bord 11, 1993-94

Skandinaviskt (B01-14/81)

1.e4 d5

Sex gånger tidigare har jag prövat på skandinaviskt, med nyckeldraget 5. - Lf5! (Niels Jørgen Fries-Nielsens förslag). 5½ poäng har det inneburit, och även här går det bra!

2.exd5 Dxd5 3.Sc3 Da5 4.d4 Sf6 5.Sf3 Lf5 6.Ld3

Första gången jag möter det löpardraget. 6.Lc4 är vanligare.

6. - e6 7.0-0

7.Lxf5 Dxf5 8.Se5 h5= enligt Bent Larsen.

7. - Sbd7 8.Lf4 c6 9.a3 Lxd3 10.Dxd3 Le7

I partiet Radulov-Taulbut, Köpenhamn 1981, skedde nu 11.Se4 Sxe4 12.Dxe4 Sf6=. Min motståndare prövar en annan idé.

11.Tfe1 0-0

Rockad åt samma håll är ofta brukligt i Skandinaviskt. I just den här ställningen vore dessutom lång rockad direkt olämpligt, eftersom vit snabbt kan komma till angrepp med 12.b4 osv.

12.b4 Dd8 13.Te2?!

Vit har svårt att finna en lämplig plan. Relativt bäst är 13.Se4 Sd5 med spännande spel, t.ex. 14.Ld2! (14.Lg3? f5!) b5!? 15.c4 Sc7 ∞.

13. - Sd5 14.Lg3?

Vit tappar tråden. Draget ser sunt ut då löparen bevakar den långa diagonalen men visar sig vara fatalt. Efter 14.Ld2(!) bibehåller han balansen på damflygeln, medan han efter textdraget helt förlorar initiativet och tvingas till passivitet resten av partiet.

14. - Sxc3 15.Dxc3 a5 16.Tb1

16.b5? cxb5 17.Lc7 Dc8 18.Lxa5 Dxc3 19.Lxc3 Txa3+.

16. - axb4 17.axb4 Sb6 18.Db3

18.b5 Ta3 19.Dd2 (19.Db2? Sa4 osv.; 19.Tb3? Sd5 20.Db2 Txb3 21.Dxb3 cxb5 osv.) 19. - Sd5 20.bxc6 Sc3 osv.

18. - Ta4!

Framtvingar vits nästa drag, och nästan alla vits bönder står på samma färg som löparen. Svart har klar fördel.

19.c3 Dd5! 20.Teb2

Om vit bara finge spela b5 skulle situationen ljusna. Problemet är bara att han inte hinner! Direkt 20.b5 faller på 20. - Ta3 21.Dxd5 (21.Db2? Sa4 eller 21.Dc2/d1 cxb5) 21. - cxd5 och c-bonden faller så småningom.

20. - Tfa8 21.Sd2

Återigen: 21.Dxd5 cxd5 22.Tc2 Tc8 23. Tbc1 Lxb4! osv.

21. - Ta3 22.Dxd5

22.Dc2/d1 Sc4! och svart vinner minst en bonde p.g.a. matthotet på första raden.

22. - Sxd5(!)

Enklare än 22. - cxd5 23.Tc2 Tc8 24.Tbc1 Sa4 25.Sb1 Ta1 som bör vinna i längden. Springardraget vinner bonde.

23.c4 Sc3

Måhända hoppades min motståndare på 23. - Sxb4? 24.c5! och saken är plötsligt mycket oklar! Efter textdraget rasar vits ställning samman.

24.Te1 Ta2! 25.uppgivet

Vit gav upp lite väl tidigt, men det är förståeligt eftersom han varit statist de senaste tio dragen. När nu en bonde ryker, fick han nog. Försättningen kunde ha blivit: 25.Txa2 Txa2 26.Sf3 Se2+ 27.Kf1 Sxg3+ 28.hxg3 Lxb4 +- eller 25.Tb3? Txd2 26.Txc3 Txd4 27.Tb1 (27.Le5 Te4!) Lxb4 28.Tcb3(?) Txc4! osv.

(Kommentarer av Einar Ljungström)

Nordisk femlandskamp 2

Femkampare	1	½	0	Σ	rest	%
Sverige	58	29	10	72½	+3	75
Danmark	30	37	32	48½	+1	49
Finland	22	40	33	42	+5	44
Island	25	30	40	40	+5	42
Norge	25	28	45	39	+2	40

NORDISK FEMLANDSKAMP 2 930101-		NOR DEN FIN ISD			
1	Stig Lundholm ..... Helsingborg	1	1	½	0
2	Sven Asker ..... Lund	1	½	½	1
3	Lars Degerman ..... Stockholm	1	1	½	½
4	H Akvist [L Enterfeldt] . Eksjö	1	0	1	0
5	Bengt Dovrinder ..... Kumla	1	½	0	1
6	Bernt Andersson ..... Eksjö	1	1	1	1
7	Björn Ahlander ..... Malmö	1	1	1	1
8	Gunnar Blomstrand ..... Källered	1	1	½	½
9	Sture Olsson ..... Uppsala	1	½	½	½
10	Per Söderberg ..... Bromma	1	½	1	1
11	Einar Ljungström ..... Kalmar	½	1	1	½
12	Göran Carlsson ..... Jönköping	0	1	1	1
13	Lars Forslöf ..... Sundsvall	1	½	1	½
14	Göran Seger ..... Hedemora	1	0	½	½
15	Peter Backe ..... Örebro	1	1	1	1
16	Anders Wengholm ..... Alingsås	½	1	1	1
17	S-O Andersson [Böja] Östersund	1	1	1	½
18	Nils Stenqvist ..... Herrljunga	0	½	½	1
19	Per-Gösta Högberg ... Stockholm	1	1	1	1
20	John Collett ..... Enebyberg	0	½	0	½
21	Allan Jonasson ..... Norrköping	1	1	½	1
22	Jan Kälveus ..... Färjestaden	0	1	1	1
23	Kaj Andersson ..... Göteborg	1	1	1	1
24	Bo Lindström ..... Sandviken	1	1	1	1
25	Hans Gustavsson ..... Brånhult	½	½	½	1

Bd	NORGE	S D F I	DANMARK	S N F I	FINLAND	S N D I	ISLAND	S N D F
1	Karl W Strand	0 ½ ½ ½	Steen Vestergaard	0 ½ ½	Ake Backlund	½ ½ ½	Bragi Kristjánsson	1 ½
2	Øystein Sande	0 1 1 1	Ib Kayser	½ 0 1 ½	Pauli Aulaskari	½ 0 0 0	Jón Kristinnsson	0 0 ½ 1
3	Torgeir Strand	0 0 0 0	Svend Kingsø	0 1 1 0	Mauri Elmeranta	½ 1 0 0	Askell Ö Karason	½ 1 1 1
4	Svein Olsen	0 0 ½ ½	Jens Haagen Hansen	1 1 ½ ½	Bo Jäderholm	0 ½ ½ ½	Erlingur Þorsteinsson	1 ½ ½ ½
5	Kristian Saga	0 1 0 1	Flemming Stald	½ 0 1 1	Jarmo Hartikainen	1 1 0 1	Jón Þ Þór	0 0 0 0
6	Ole Smeby	0 0 0 0	Leo Steffensen	0 1 ½ 1	Reijo Molarius	0 1 ½ 1	Egír P Fridbertsson	0 0 0 0
7	Olav Årvoll	0 0 ½ ½	Allan Christensen	0 1 0 1	Heikki Pigg	½ 1 ½ ½	Bjarni Magnússon	0 ½ 0 ½
8	Jon Wiik	0 ½ 1 0	P E Jørgensen	0 ½ 1 ½	Kent Gustavsson	½ 0 0 0	Arni Stefánsson (+)	½ 1 ½ 1
9	Sven Nordal	0 ½ ½ 0	Villy Damsbo	½ ½ ½ ½	Heikki Rissanen	½ ½ ½ ½	Agust S Karlsson	½ 1 ½ ½
10	Eivind Kjærstad	0 0 ½ 1	Arne Bj Jørgensen	½ 1 ½ ½	Heikki Arppi	0 ½ ½ ½	Kári Solmundarson	0 0 ½ ½
11	Björn Minge	½ 0 ½ ½	Uffe Leisner	0 1 ½ ½	Jorma Pihlajinen	0 ½ ½ 0	Baldur Fjölfnisson	½ ½ ½ 1
12	Thor Støre	1 0 0 0	Jens J Christensen	0 1 ½ 0	Seppo Markkanen	0 1 ½ 0	Gísli Gunnlaugsson	½ 1 1 1
13	Henrik Sjøel	0 0 ½ 0	Peter E Olsen	½ 1 ½ 1	Olof Strengell	0 ½ ½ 0	Þórleifur Ingvarsson	½ 1 0 1
14	Bjørn Ivar Haveland	0 1 0 0	Kurt Jacobsen	1 0 ½ 0	Antti Vahtera	½ 1 ½ 0	Jon A Halldórsson	½ 1 1 1
15	Hemming Hansen	0 1 1 0	Kaj Pagels	0 0 0 0	Jyrki Lehtosaari	0 0 1 ½	Magnús Gunnarsson	0 1 ½ ½
16	Tarald Andresen	½ ½ 1 1	Søren Bertelsen	0 ½ 1 1	Seppo Pajukari	0 0 0 1	Gunnar Runarsson	0 0 0 0
17	G Wicklund-Hansen	0 ½ 0 0	Gert Villumsen	0 ½ 1 1	Veikko Harjunpää	1 0 1 1	Sigurjón Þorkelsson	½ 1 0 0
18	Aslak Jonvik	1 0 1 0	Palle Skov	½ 1 0 1	Erkki Mäkinen	½ 0 1 0	Vigfús Ó Vigfússon	0 1 0 1
19	Rune Persson	0 1 ½ 1	Gert Ravn Sørensen	0 0 ½ 1	Yrjö Oksanen	0 ½ ½ 1	Þorketill Sigurðsson	0 0 0 0
20	John Martin Johansen	1 ½ ½ 0	Jan Olsen	½ ½ 0 ½	Pentti Lehtinen	1 ½ 1 1	Egbert Isolfsson	½ 1 ½ 0
21	Roy Fengsrud	0 ½ 0 0	Hans Christian Wive	0 ½ 0 1	Yrjö Huttunen	½ 1 1 1	Guðni K Harðarson	0 0 0 0
22	Øystein Lorentzen	1 1 1 1	Peter Lundgreen	0 0 1 1	Martti Hamina	0 0 0 ½	Haralður Ingólfsson	0 0 0 ½
23	Håkon Anda	0 1 ½ 1	Peter Vadum	0 0 1 1	Aarno Puronaho	0 ½ 0 ½	Þorgeir Einarsson	0 0 0 ½
24	Bjarne Klevenberg	0 ½ 0 1	Peter Gram Tagesen	0 ½ 0 0	Olov Laxén	1 ½ ½ ½	Þorallur B Ólafsson	0 0 1 ½
25	Kjell Magne Johnsen	½ ½ ½ ½	Jens Gade	½ ½ ½ ½	Lars Lindholm	½ ½ ½ ½	Sigurður Ingason	0 ½ ½ ½

Bernard Partridge Memorial

Inbjudan till en öppen turnering för spelare under mästarklasstyrka!

Turneringen arrangeras – med ICCFs tillstånd – av det skotska korrshackförbundet SCCA och är öppen för deltagare från "Nordsjöländer" – den skotska definitionen av "Nordsjön" är ganska vid, vilket följande deltagarlista visar:

* Belgien * Danmark * England * Frankrike * Holland
* Island * Norge * Skottland * Sverige * Tyskland

Turneringen är öppen för spelare med en publicerad korrshackrating på under 2200 (för en spelare utan korrshackrating kan även närschackrating hänvisas till) – målsättningen är att ge också spelare från de lägre klasserna en chans att tävla i en internationell inbjudningsturnering med en realistisk chans att vinna ett pris. ["Acceptanskriterium" för SSKK-spelare utan internationell rating är att man inte tillhör klass M vare sig nationellt eller internationellt.]

Högst 50 deltagare per inbjudet land kan accepteras. [Det lönar sig alltså att skynda på med anmälan, först till kvarn får först mala!] Spelarna inlottas i förgrupper med 11 spelare var – från varje förgrupp går de två bästa vidare till semifinal. Från semifinalerna går de 1-2 främsta per grupp vidare till final.

Minst 45% av deltagaravgifterna kommer att delas ut som penningpriser – slutsegraren får t.ex. 20% av de inlutna deltagaravgifterna. Samliga finalister (dock inte sådana som avbrutit) kommer att prisbelönas i någon form.

Turneringen startar den 1 september 1995. Anmälningar bör vara SSKK-kansliet tillhanda senast den 15 juni 1995. Deltagaravgiften 150 kr bör inbetalas till SSKKs postgirokonto 520 52-8. På talongen skall namn, adress och medlemsnummer (= personnummer) anges, likaså rating eller klass. SSKK-medlemskap 1995 är obligatoriskt.

MORRAGAMBIT

av Kurt Hjortstam, Alingsås SS

Beställ denna partisamling med en utförlig och lättframkomlig nyckel till de olika varianterna. Samlingen består av ca. 400 partier varav många aldrig tidigare varit publicerade. Priset är 90 kronor inklusive porto som insätts på Alingsås Schacksällskaps postgiro 11 27 73 - 7. Märk talongen med "morra" samt ange namn och adress.

Lösningar till etapp 4

Serietävlingen i schackmatematik är över, men ännu återstår det att presentera lösningarna till de tre sista etapperna. Här kommer etapp 4 – nu börjar det tydligt bli litet knepigare, fullpoängarnas antal är inte längre 100%... Slutredovisning följer i nästa nummer – då presenterar vi även slutsegraren i serietävlingen! Denna gång kan vi med glädje konstatera, att tävlingen nu även nått ut över landets gränser, till etapp 4 inkom ett lösningsförslag från Norge, insänt (per e-mail!) av Henrik Sjø! Även om Henrik inte klarade 100% i debuten, har schackmatematiker definitivt gjort en inbrytning även i Norge!

Agne Vykander från Motala behåller fortfarande sin knappa ledning, men Anders Mattsson från Borås har nu stegat in i topptrion – på silverplats! – med hjälp av sin fullpoängare i denna omgång. Om etappriset tävlade enligt gammal praxis alla de, som löst minst en uppgift (dvs. både a- och b-frågan) fullständigt riktigt, och som inte tidigare vunnit. Fru Fortuna gynnade denna gång Gunnar Nordahl från Skövde. SSKK-bulletinen gratulerar! Låt oss nu titta på lösningarna – uppgifterna är återgivna på omstående sida.

Tävlingsuppgift 12 torde vara relativt enkel att analysera när man väl funnit mattställningen, som kan uppstå efter t.ex. följande dragföljd: 5.b1L 7.Lf1 12.e1T 14.Ta7 16.Lc8 dxc8D♣. Detta ger oss en lösning på uppgift 12a). Det enklaste sättet att angripa uppgift 12b) är troligen att notera, att de 6 sista dragen är fullständigt bundna. Innan 11.e2 kan ske *måste* löparen redan vara på plats på f1, annars uppstår en kollision på e2! Eftersom inte heller 12.e1T kan ske innan löparen är på plats (annars är det ju schack!) är det klart, att e-bonden snällt måste stanna på e3 tills löparen nått fältet f1. Efter 11.e2 och 12.e1T *måste* vi få undan tornet till a7, och först därefter kan löparen inta sin slutposition. Beträffande de 10 första dragen kan vi lätt se, att de 7 dragen med a-bonden/löparen är *helt obundna* av de 3 dragen med e-bonden – kollisionsfara uppstår ju först på rutan e2! Därmed kan vi använda grundformeln och får sålunda lösningen $10!/(7! \times 3!) = 120$. Svaret på uppgift 12b) blir alltså 120, något som de flesta lösare listat ut!

Tävlingsuppgift 13 är misstänkt lik tävlingsuppgift 7 (se SSKK-bulletinen 2/1994, s. 40!) och följaktligen fanns det allt skäl att misstänka, att här var något lurigt på gång :-). Dragföljden i uppgift 7a) är givetvis fortfarande an-

vändbar (med a7-a5 som första drag i stället för a6-a5) och ger oss t.ex. följande lösning på uppgift 13a): 5.a1S 7.Se1 12.f1D 13.Df2 15.Kf1 16.Dg1 De2♣. Beträffande uppgift 13b) kan vi för denna mattbild helt enkelt hänvisa till lösningen på uppgift 7b) [se SSKK-bulletinen 4/1994, s. 40!] – enligt grundformeln får vi $11!/(7! \times 4!) = 330$.

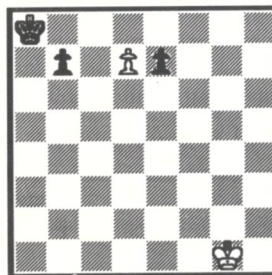
Men här skulle ju vara något lurigt? Jodå, lägg märke till den extra bonden på a7 i uppgift 7! Varför är fältet a7 så viktigt? Jo, när fältet är fritt :-), så ger det upphov till en *alternativ* lösning, med t.ex. följande dragföljd: 5.f1S 6.Sd2 8.Kf1 9.Sb1 14. a1D 15.Da7! 16.Dg1 De2♣! Här är bara de 3 sista dragen helt bundna – a-bonden kan ju promoveras till dam och via a7 gå till g1 först när springaren nått b1! De 7 dragen med f-bonden/springaren och de 2 dragen med kungen är sinsemellan fullständigt bundna – den *enda* möjliga vägen för dem anges av 5.f1S 6.Sd2 8.Kf1 (springaren *måste* stå på d2 för att kungen skall kunna korsa andra raden!) 9.Sb1 – varför dessa kan behandlas som en enda dragserie (med 9 drag). Dessa 9 drag är dock *helt obundna* av de 4 första dragen med a-bonden! Grundformeln kan igen tillämpas och vi får $13!/(9! \times 4!) = 715$. Lösningen på uppgift 12b) ges nu givetvis av *summan* av dessa två resultat, vilket ger $330 + 715 = 1045$. Tydligt resultat alldeles enkelt trots "hjälp" från sjuan!

I tävlingsuppgift 14 innehåller t.o.m. mattbilderna en rolig finess, i och med att bönderna efter promotionen måste "korsa" varandra – en möjlig dragföljd är: 5.h1D 7.Kd1 9.Dc1 14. a1L 16.Le1 Lf3♣, vilket alltså ger ett svar på uppgift 14a). För att kunna räkna ut svaret på uppgift 14b) är det troligen enklast att utnyttja en idé ur övningsproblem 5 (se SSKK-bulletinen 6/1994, s. 40!) – vi observerar först att de 7 dragen med a-bonden/löparen är *helt oberoende* av allt annat som händer på brädet, och följaktligen styrs dessa drag av binomialkoefficientens grundformel – $16!/(9! \times 7!) = 11440$. Mellan kungen och h-bonden/damen råder ett visst beroende – det avslutande Dc1 kan ju göras först när kungen gått till d1. På hur många sätt kan dragserien kung plus h-bonde/dam utföras – också detta delproblem visar sig vara ganska lätt återförbart på grundformeln; de 6 första dragen med h-bonden/damen är *helt obundna* av de 2 kungsdragen (det sista draget i serien – 9.Dc1 – är däremot helt bundet) och vi får alltså $8!/(6! \times 2!) = 28$ som svar på detta delproblem. Som lösningen på övningsproblem 5 visar, får man i denna typ av uppgifter det slutliga svaret genom att *multipliera* de två termerna med varandra, dvs. $11440 \times 28 = 320320$, vilket alltså är lösningen på uppgift 14b). Detta har majoriteten av lösarna räknat ut – Bulletinredaktören lyfter på hatten!

Ställningen i serietävlingen efter etapp 4

	etapp 1-3	12	13	14	Σ
Paul Andersson, Sölvesborg	31	1 2	1 3	1 4	43
Tomas Carnstam, Lund	39	1 0	1 3	1 4	49
Jan Johansson, Huddinge	5	– –	– –	– –	5
Lennart Krook, Luleå	37	1 2	1 3	1 0	45
Anders Mattsson, Borås	38	1 2	1 3	1 4	50
Gunnar Nordahl, Skövde	39	1 2	1 1	1 4	49
Henrik Sjø, Oslo	–	1 2	1 1	1 1	7
Karl-Arne Staberg, V:a Frölunda	31	1 2	1 1	1 4	41
Agne Vykander, Motala	40	1 2	1 3	1 4	52

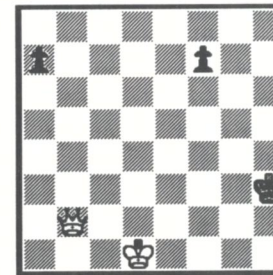
Tävlingsuppgift 12

Seriehjälp matt i 16 drag.

12a) Ange mattställning och *en* dragföljd som leder till denna! (1 poäng)
12b) Hur många *olika* lösningar finns det? (2 poäng).

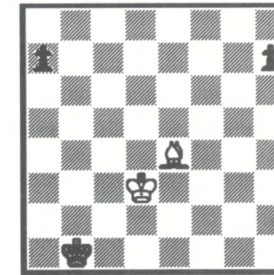
Tävlingsuppgift 13

Seriehjälp matt i 16 drag.

13a) Ange mattställning och *en* dragföljd som leder till denna! (1 poäng)
13b) Hur många *olika* lösningar finns det? (3 poäng).

Tävlingsuppgift 14

Seriehjälp matt i 16 drag.

14a) Ange mattställning och *en* dragföljd som leder till denna! (1 poäng)
14b) Hur många *olika* lösningar finns det? (4 poäng).

Tidtabellen för jubilarpresentation har dessvärre råkat något i otakt, men denna gång vill vi i alla fall presentera en jubilar – Pavel Lacko, SM-guldmedaljör 1983, har fyllt 40 år! Hjärtliga gratulationer till Pavel samt till alla övriga jubilarer!

Pavel Lacko 40 år

Den 30 december 1994 fyllde Pavel Lacko, Linköping, 40 år. SSKK-bulletinen gratulerar! Pavel har varit en rätt sparsmakad tävlarare – utöver SM-guldet har han några starter i Lag-SM och några landskamper att falla tillbaka på. Idag lägger jobbet hinder i vägen för seriöst korr-schack, men LASS-andan sörjer för att kontakten till schacket hålls vid liv!

På diverse omvägar (inte riktigt via restaurangen vid universums ände, men nästan :-)) har vi fått tillgång till följande intervju med jubilarer (och ett djupanalyserat parti återfinns med början på sid 11);

Intervju med Pavel Lacko

20 november 1994

Ge oss några basfakta.

Född 30 december 1954 i Prag. Lärde mig spela schack i 9-årsåldern. Gick med i en så kallad pionjärklubb i Bratislava ungefär vid 12 år. Kom till Sverige i augusti 1968.

Började du spela schack direkt?

Några månader efter att jag kommit till Sverige råkade jag vara på biblioteket just när man skulle påbörja en uttagningsstävling till Norrköpings biblioteksmästerskap. Med hjälp av teckenspråk frågade jag om jag fick vara med. Så småningom vann jag hela mästerskapet, blev skjutsad till Schack 08:s lokal, fick en schackbok och blev vänligt omhändertagen. Schack 08 har alltid varit en klubb med en mysig atmosfär och bra sammanhållning och för mig blev den till en fast punkt under de första åren i Sverige. Jag fick spela lagmatcher innan jag kunde prata ordentligt svenska. Det underlättade assimileringen.

Var du duktig som junior?

Egentligen inte särskilt. Schacket var ett av flera intressen och någon verklig schacktalang kan jag inte påstå att jag någonsin haft. Men juniorer var en sällsynt art på den tiden och de få exemplar som fanns var föremål för ett stort intresse och uppbackning. Gubbarna tyckte att vi var fantastiskt duktiga men vid 16-års ålder hade jag en spelstyrka som motsvarade kanske 1600-1700. Döm själv.

Någon liten schacktalang måste du väl ha?

Mycket begränsad, jämfört med en del andra. Jag har sett juniorer gå som raketer upp över 2000 utan att egentligen ha ansträngt sig eller studerat schack. För mig kom lyftet när jag började studera schack på allvar men då handlade det om kunskaper. En djup taktisk blick till exempel kan man förmodligen inte lära sig. Antingen har man fått den med modersmjölken eller så har man spelat tävlingschack sedan 6-7 års ålder. Då går det kanske.

När började du studera schack på allvar?

Efter ett par år på tekniska högskolan började jag tröttna på alla formlerna och den sterila miljön och ägnade mer och mer tid åt schacket. Där fanns både gemenskap, intellektuell stimulans och resultatet av "studierna" kunde man snabbt omsätta i praktiken, dvs få det prövat av en motståndare. Mina föräldrar har alltid undrat varför min examen blev flera år försenad.

Drömde du om att bli världsmästare?

Nej, så orealistiska drömmar har jag inte haft. Jag insåg nog ganska tidigt att bristen på talang var ett handikapp som satte en gräns för hur långt jag kunde nå även om jag satsade allt. I bästa fall kunde jag kanske ha blivit en medelgod IM och det kan man tyvärr inte leva på. Men schacket blev till en livsstil under en period av mitt liv och jag har många fina minnen från den tiden.

Främsta när-schackmeriter?

Vad är en merit? Fjärdeplatsen i öppna SM 1982 och deltagandet i SM-gruppen i Gävle är sådant man minns. När det gäller segrar har jag några Linköpingsmästerskap och ett par östgötamästerskap. Men ser man helt kallt på ratingprestationer så lyckades jag faktiskt bäst i ett par Riiltonturneringar i mitten av 80-talet, där jag inte ens fick ett pris.

Och i korr-schack?

Det var lättare. Segern i individuella SM 1983 och med LASS i Lag-SM 1978 på fjärde bord, i nämnd ordning.

Hur mycket korr-schack har du egentligen spelat?

På sjuttioalet höll jag periodvis igång rejält. Jag har spelat mig igenom svenska klass två, ett och mästartklassen (som jag dock inte vann) och lagtävlingar för både Schack 08 och LASS. En del internationellt blev det också, bl a i higher class, ett par mästartklassgrupper och någon landskamp. Men internationellt korr passar mig inte. Jag har svårt att hålla intresset uppe den tid som det tar att spela ett parti mot en ryss.

Åttioalet och senare då?

Ja, det var bara SM 83.

Menar du att du inte spelat korr-schack på tio år?

Ja, de första åren efter SM 83 var jag mätt och sedan fem år tillbaka är det tekniskt omöjligt. Jag arbetar varannan vecka i Linköping och varannan i Stockholm. Dessutom är jag ofta utomlands hos kunder. Det går inte att spela korr då.

Vad arbetar du med numera?

Utveckling av datasystem, dvs mest programmering på en liten firma i Stockholm. I lågkonjunkturen kämpade vi för att hålla näsan ovanför vattnet, nu kämpar vi för att hinna med alla order. Resultatet är i båda fall långa arbetsdagar och hård press. Det är tufft men roligt och tillfredsställelsen när allting fungerar är i klass med att vinna ett parti.

Finns det andra likheter mellan schack och programmering?

Absolut, i båda fall handlar det ju om att sträva mot ett mål och på vägen dit sönderdelar, analysera och lösa problemen. Schackspelare som inte (längre) tror att de blir stormästare borde pröva att jobba med datorer. Arbetsmarknaden sågs ju dessutom vara ljus.

Är du trogen LASS trots ditt kringflackande liv?

Ja, det lilla jag spelar - det blir några lagmatcher per säsong. Det finns en speciell schackkultur i Linköping. Vi är inte särskilt bra i när-schack, visserligen var vi uppe i elitserien ett år, men i grunden är vi bara ett hyfsat division 1-lag. Däremot är vi ovanligt intresserade av den intellektuella delen, främst att läsa och skriva om schack. Klubbtidningen Lassmeddelande är, om jag får säga det, Sveriges bästa och har så varit under många år och under ett flertal redaktörer, nu senast Bosse Sjögren. Skribenter som Lars Falk och Peter Korning har flyttat men det kommer ständigt nya förmågor.

Ni har många starka korrspelare i LASS, hänger det också ihop med den intellektuella biten?

Kanske, men det finns också en korrtradition i Östergötland. Bengt Hammar och Ulf Svenson i Vadstena resp. Skänninge är två förgrundsfigurer och Schack 08 har också hållit sig väl framme de sista åren. Men visst, vi är ganska många i LASS som har rätt "i andra försöket" och då är man bättre korr- än när-schackspelare.

Kan du förklara det där?

Jo, i när-schack gäller det att ha rätt idé nästan direkt. Det är bara vid några få tillfällen under ett parti som tiden och energin räcker till att mentalt ställa om sig. I korr, däremot, kan man vara på fel spår först men om man inser felet, sover på saken och drar de rätta slutsatserna kan man hitta rätt drag på andra försöket. Det är delvis andra kvaliteter som premieras.

Vad tycker du om datorer och korr-schack?

Först och främst tror jag att man måste vara realist. Det är meningslöst att införa regler som inte går att kontrollera. Sedan kan man ju också se det så här: Korrspelare har alltid haft hjälpmedel (böcker, klubbkamrater) och nu blir hjälpmedlen bara mer avancerade. Men till sist är det ju ändå människan som måste fatta beslutet. Och än så länge är datorer verkligen bara hjälpmedel, åtminstone i mästartklassen och uppåt. De är urusla på strategisk planering och det märks i korr-schack.

Men blir det inte orättvist om en spelare vinner tack vare bättre dator?

Jo, livet är orättvist. Förr i tiden hade en spelare bättre spelöppningslitteratur än en annan. För att inte tala om tillgång till tid för analyser. I korr SM 83 var flera av mina motståndare pensionärer eller sjukpensionärer. De kunde lägga upp dagen beroende på hur många kort som kom med posten. De flesta andra hade liksom jag heltidjobb och några dessutom familj och barn att ta hand om på kvällarna. Tala om orättvisor!

OK, lugna ner dig. På tal om SM 83: det ryktades att du hade kommenterat alla dina partier utförligt. Har de publicerats någonstans?

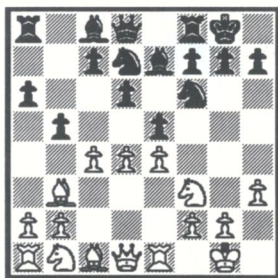
Eftersom jag hade trängt så djupt in i de där 14 partierna ville jag gärna dokumentera analyserna. Lite av en utmaning blev det också: hur nära kan man komma sanningen om vad som egentligen händer i ett schackparti? Så jag lade ner flera hundra timmar på att kommentera partierna - det här var i slutet av 80-talet. Tanken var att de skulle ingå i SSKKs officiella turneringsbok från flera korr-SM. Jag levererade det sista partiet i maj 1990, men sedan dess har jag inte hört någonting. Jag kan dock avslöja att det finns ett nytt schackförlag i Linköping, som kommer att ge ut de där 14 partierna.

ICCFs tematurneringar

ICCFs tematurneringar arrangeras i förgrupper, eventuella semifinaler och final i varje tema. I varje grupp deltar 5-7 spelare, som spelar två partier mot varje motspelare. Det blir följaktligen 8-12 partier per spelare och grupp.

Anmälan sker genom insättning av startavgiften, 100 kronor, på SSKKs postgiro 520 52-8. Glöm inte att ange tematurneringens nummer på postgirotalongen!

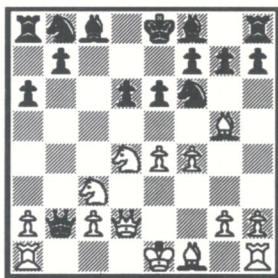
Tema 9/95

9/95: Spanskt. 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.0-0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Sb8 10.d4 Sbd7 11.c4

10/95: Sicilianskt. 1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 a6 5.Sc3 Dc7

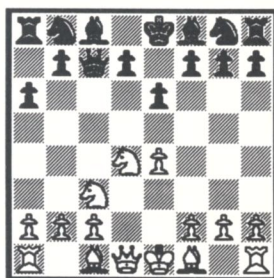
Tema 11/95

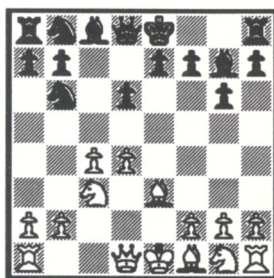
11/95: Sicilianskt (Najdorf). 1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Dxb2

12/95: Aljechin. 1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 d6 4.c4 Sb6 5.exd6 cxd6 6.Sc3 g6 7.Le3 Lg7

Tema 10/95

Tema 12/95

I början av 1995 förnyades tematurneringarna igen! Nya teman startas nu sex gånger om året med 2 teman *samtidigt*. 1995 års fjärde temablock – 9/95 och 10/95 ovan – startar i augusti 1995 (sista anmälningsdag 5 maj 1995), och det femte temablocket – 11/95 och 12/95 ovan – startar i oktober 1995 (sista anmälningsdag 20 juli 1995).

Läsarna analyserar

Den nyblivne IM **Gunnar Hjorth** från Sundsvall har – inspirerad av en kommentar till partiet M. G. Demkov – Eric Nordström [SSKK-bulletinen 5/1994, s 5] – tillställt redaktionen ett nytt och uppdaterat Nordsjökompendium, och även antytt möjligheten att inkomma med en helt ny Nordsjöartikel! Vi hoppas att denna möjlighet kan förverkligas, och under tiden skall vi ta del av de senaste rönen i just den variant som spelades i partiet ovan! Partiet började med dragen 1.e4 g6 2.d4 Sf6 3.e5 Sh5 4.Sc3 d5 5.Le2 Sg7 6.Sf3 – den tidigare versionen av Nordsjöteorin (SSKK-bulletinen 6/1991, s 39) angav här "5. - Sg7(?) 6.Lh6! och troligen ±", och i stället föreslogs "5. - Sc6(!)". Men nya rön har influerat, vilka för- och nackdelar av denna variant;

Nordsjönytt

Det var ett fint "Nordsjö"-parti av Eric Nordström mot Demkov i "Bullen"! Varianten 6.Lh6?! tycks de facto snarast vara gynnsam för svart – vit kan inte upprätthålla blockaden och bytet av svartfältslöparna ger svart bekvämt spel! [Kompendiet anger bl.a. varianterna 6. - Sf5/Se6 7.Lxf8 Kxf8 och 6. - Sc6 7.Lf3 Le6 vilka samtliga tycks ge svart fullvärdigt spel. (RW)] Även varianten 3.e5 Sh5 4.Le2 Sg7!? 5.Lh6 d6! (5. - c5!?, 5. - Sf5!?) tycks ge svart minst utjämning.

Rolf Martens menar dock att 5.h3 ger vit viss fördel. Detta kan möjligen stämma – även om svart är hyggligt med i bilden även då.

Hälsningar och god fortsättning på 1995!

Gunnar Hjorth

Lösningar

(till korrekombinationerna på sid. 31).

1. **1.Dxh6+!** (ett vackert damoffer som utnyttjar svagheten på f8) **Txh6 2. Lg7+ Kxg7 3.f8D+ Kh7 4.Tf7+ Dxf7 5.Dxf7+** (viktigare än materialfördelen är svarts utsatta kungsställning) **Kh8 6.Df8+ Kh7 7.Te1 c1D** (desperation) **8.Txc1 uppgivet**. Mot hotet Te1 följt av Te7+ finns inget försvar.
2. **1.Sxf7! Tx7** (1. - Tf8 2.Lxc6 Lxc6 3.De6+ Te7 4.Sxd6+ cxd6 5.Dc8+ Kf7 6.Dxc6 är lika hopplöst för svart) **2.Lxc6+! Lxc6 3.Dc8+ Ke7 4.Dxc7+ Ld7 5.Txb6!** (plötsligt har detta till synes helt överksamma torn en huvudroll i angreppet) **Td8 6.Txd6 Tff8 7.c5 Tg8 8.g3 uppgivet**. Vit vinner tillbaka pjäsen med överlägset spel.
3. **1.Sd5!!** (stänger av den långa diagonalen och hotar det dödliga 2.Th3) **Tfe8** (1. - exd5 2.Th3 Tf7 3.Dxf7 Sf8 4.Lh6 Se6 5.Dxe7 +-) **2.Th3 Sf8 3.Lh6 Kg8** (3. - Sg6 4.Lg7+!) **4.Tg3+ uppgivet**. Efter 4. - Sg6 5.Txg6+ hxg6 6.Dxg6+ är loppet kört för svart.
4. **1. - Lf3! 2.uppgivet**. Matthotet är opererbart – 2.Tg1 (2.gxf3 Dg2+) Lxg2+ 3.Txg2 Dxg2+.
5. **1. - Txb2+! 2.uppgivet**. Detta tematiska tornoffer leder till matt i några få drag efter 2.Kxb2 Tb8+ 3.Kc1 c3.
6. **1. - Txh2+!** (igen ett tornoffer!) **2. Kxh2 Th8+ 3.uppgivet**. Efter 3.Kg3 Se4+ blir det matt i några drag. Hur detta nordiska möte mellan min far och en medlem i det färiska OS-laget dykt upp i en indisk korrtidskrift efter närmare 40 år är mig ett fullständigt mysterium...